

Entwurf u. Anwesen.

62. qada=qahjumis.

Art. 13.

Trefchdeenâ, 30 Merzâ (11. Aprilî).

1883.

Redaktora adreje: Pastor J. Beide, zu Neuhausen pr. Schrunden, Kurland. — Expedicija Vesthorn Iga gramatu-hohde Zelgawā.

Nahditajs: No eekhsemehm. No ahrsemehm. Wissjaunakhs finas. Baur ehk-schkeem us rojchu falmu. Drupas un druslas. Bahrenite un mahtes meita. Altbildes. Studina schanas.

No eel&chse mhm.

Pehterburga. Schihdu komisija, kurai par preeskfchfchdetaju bij nelaikis Makows, tagad dabufshot grafsu Pehteri Schuwalowu par preeskfchfchdetaju. Zitas awises turpreti dsfirdejuschas, ka grafsu Ignatjews isredsehts preeskfch fchi amata. — Kreewu konsuls Danzigā sino, ka labibas andele ar Poliju un Rijewas un Wolinijas seemela dalahm ir palikuši dñishwaka. Wahzijā pluhdi apskahdejuschilaukus; tirgotaji domā, ka pawafars us tureni buhshot stiprs prajums vēz Kreewu labibas. Kweescheem laba zena. — Ministeru komiteja apspreedusi Odesas generalgubernatora rafstu par launeem augleem, kas zelotees zaur widejo skolu pahrpildischanu ar Schihdeem; schis jautajums nodots tautas apgaismoschanas ministerim. — Walsts-kanzleris firsts Gortschakows, ka Kreewu awises sino, atstahjis plafchus peeminas-rafstus par faweeem pedfshwojumeem, kas tagad no wina dehleem teekot fahfahrtoti. — Walsts pasta pahrwalde, ar eefchleetu ministera atlauju, issaidusi pawehli, ka augstās svehtku deenās, kas: Keisara un Keisarenes dñimšchanas deenā, Jaungada deenā, Triju-lungu deenā, pirmā un otrā Leeldeenā, Wafaras-svehtku un Seemas-svehtku pirmā deenā, nebuhs pasta eestahdēs nekahdu korespondenziju nedēs veenemt, nedēs isdot, — lai pasta eerehdneem buhtu eefpehjams apmekleht deewakalposchanu. — Tahlat pasta eestahdehm teek peekodinahts, korespondenziju ne buht neveenemt ahryus ta laika, kas noteikts preeskfch schahdas veenemfchanas. — Schim brihscham ministerijās fastahdot līstes par teem eerehdneem, kas kronefchanas svehtku dehēt tikfhot apdahwinati. Augstakee eerehdni dabufshot goda algas, semakee turpreti naudas algas. Daschās ministerijās fchihs naudas algas sneegschotees us pusgada algu. — Generala Rehrberga weetā generalis Komarows cezelts par Aiskaplijas apgabala pawehlneku. — Walsts-padomei eesneegti preeskfch

likumi par jaunem welselu nosazijumeem un par pilsehtas immobiliju nodoschanas pa-augstinafchanu. — **Sagatawofchanas** darbi preefsch semneeku femeš-kredita bankas atwehrfchanas vabeigti. — **Kreewijas armijas fastahws** 1881. gadā bij: generatu, fchtauhba-un oberofizeeru 33 tuhfst. 782, apakfchareiwi 858 tuhfst. 275. Gada laikā ifstahjahs 2650 ofizeeri un 270 tuhfst. 161 apakfchareiws, un peenahja klaht 1918 ofizeeri un 224 tuhfst. 370 apakfchareiwi, tā ka 1882. gadam bij: 33 tuhfst. 50 ofizeeri un 812 tuhfst. 484 apakfchareimi. — **Dahnu krona printsha pahris**, kas ilgāku laiku jau usturahs Atenē, atstahfshot fcho pilsehtu, kahdu laizinu valikshot Konstantinopelē un tad uš kroneschanas fwehfkeme nobraukshot Maſkawā. Tāpat ari sino, ka Dahnu kēhnina jaunakais dehls, prinzis Waldemars, eeradifchotees uš kroneschanu Maſkawā.

— Finanžu ministerija drīhsūmā ween nodomajot isrihkot rewiſijas wiſās muitas eestahdēs. — Ne tahlu no Tveras pretschu wagonu brauzeens iſlehzis iſ fleeدهm; 19 wagoni ſadragati; wirſkondukteeris nosiſts; mechanikis un weens kondukteeris ewainotti; dauds pretschu iſnihzinatas. — Kreewijā pehdejōs 20 gadōs lauschu iſglichtiba milſu ſokeem gahjuſi uſ preekſchu. Ramehr 1861. gadā no 77 miljoneem eedſhwotaju 100 tuhkf. behrnu apmekleja ſkolas, jeb no 770 eedſhwotajeem 1 behrns, tamehr 1883. gadā uſ 100 miljoneem eedſhwotaju bij $2\frac{1}{2}$ miljoni ſkolenu, jeb 1 ſkolens uſ 40 eedſhwotajeem.

„Kurzemes gubernas avīse“ išpludina walodschā senata ukašu no 7. Merza 1883. g., zaur lo walodu leetaschana Baltijas qu-

bernas dabon jaunu pamatu. Šim jaunajam likumam šahds fatus:

"Baltijas gubernu teesu- un zitahm waldehm, ne-
isnemot ari tahs, kas darifchanas wada Wahzu walodā,
peenahkabs, nemt preti luhgumus un zitus papihrus, kas
rakstiti Kreewu- waj kahdā no weetigahm walodahm
(Igaunu waj Latweefchu). Pee luhgumeem waj ziteem pa-
pihreem, kas farakstiti isteiktā- jeb minetās walodās,
teek, ja waijadfigs, us teefas pawehli pilnigs tulkojums
(wahrdu pa wahrdam) pagatawots Wahzu walodā deht
tahkas apspreefchanas".

Tā tad redsam, ka muhsu Augstais Kungs un Keisars wifahm walodahm eerahda weenadas teesības Baltijas gubernās.

Üf paſchhu luhgſchanu ſchinis deenäs atlaisti no amata: Tu-
fuma pilſteefas aſefors barons A. Stempel un apriaka teefas aſefors
barons L. Koſkull; Grobinas apriaka teefas ſekreteeris A. Beuthner
un Gabiles meefta preekſchneeka weefnicks B. Ruthenberg.

Balss sch. g. 9. nummura „kahds Wez-Sahneeks“ suhdahs tä:

„Kā finams, tad Lükuma aprīkši atrodahs ūs nelaika ne-aiz-
„mirstamā A. Sokolowitscha dahwata kapitala eerihkota Bez-Sahtes
„semkopibas skola, kuras mehrkeem, pēbz atstahjeja nosfazijumeem,
„jakalpo weenigi Latvju tautas labumam — semkopibas finā. Bet
„schogad israhdahs, ka winas zenteeni dibinajahs ne tik ween ūs sem-
„kopibas mahzibu, bet ari ūs muhsu tautisku juhtu apspeeschānu, jo
„schogad direktors Sintenis lgs dabujis no „Landesbevollmächtigten“
„zaur kuratoriju to pawehli, ka skolneckeem ne-efot brihw abonnet
„tautiskos laikrakstus, kā „Balši, Balt. Webstnesi, Balt. Semkopi
„un Latweeti“. Bet efot uſdots, muhs ar schahdu baribinu ehdi-
„nat, kā ar Zeit. f. Stadt u. Land, Latweeschu Avisehm, Araju,
„Daheim un Landwirthsch. Dorfzeitung. Schee laikraksti no eetaisēs
„pušes mums teek abonneti.

"Ja kahds skolens abonnē pats laikrabstu, tad ir peedraudets
"ar isslehgshau no skolas. Küt nu audskuu leelaka dala jau pee-
"auguschi zilwelki un daschā sinā kreetni tauteeschi, tad ja jautā: Wāj
"buhtu brihw un detigi, flohluekus tāhdā sinā apspeest, ka wineem
"aisleeds tautiskos laikrabstus lahit? Wāj jau Latweeschi til tāhtu ne-
"buhtu attihstijuschees, ka wini paschi sawu mantu newaretu pahrwal-
"dit? Jo Sokolowitscha dahwinājums, ja nemaldoš, peeder Latwoju
"tautai.

„Us scheem preekscheeem jaufajumeem luhdsu, ja ween peeklah-tos, atbildi neleegt.“

„Us scheem jautajumeem es atbildu, lai wisu papreeksch eeweheho, ka Aegidius Sokolowitschs sawu gruhti sapelnitu mantu it ne buht ne til ween tafs weenigas Latweeschu tautas labumam nowehlejis, bet, ka wina testamente wahrdi skaidri rahda, „Kuusmes eedslhwotajeem, fas ir semkovis un kas vee ewanaelijuma tizibas turahs“.

Tad otrā kahrtā man japeemin, ka tāhs dibinatas eestahdes pahrvaldīshana zaur to pašchu testamenti nodota Kursemes riter- schaftes sinai un tad kuratorijai, kur fēshī ložekli is tāhm trim kahr- tahm, is muischnēkeem, is mahzitajeem un is semnekeem. Kā sinams, likumi pee mums tāpat, ka zitās semēs un walstis, aiseeds tāhdas testamente un eestahdes nosazījumus pahrgrosīt, ka tas warbuht kahdu reis waretu patīkt teem, kam ta eestahde par labu. Tad ari gan pehz zilwēka domahm Saksowitscha eestahdes pahrvaldīshana nenaħks wiš zitās rokās. Bet Kursemes ritereschaftei un mahzitajeem peenahk- fees gahdaht, ka tee viņas sinai uztīzētie jaunekļi semlopibas skola

no nelaba gara mahzibahm tiktu pasargati. Kad nu tee peeminetee laikraksti tik ne wišzauri ar politiku nodarbojabs, un tas zetsch, par ko tee ſawus laſitajus wada, jaunahm galwinahm gan wišzauri de-rigs nebuhtu, tad ta kuratorijs, ne wiſ Kursemes riterſchaftes preefsch-neeks, noteikusi, ka lai Wez-Sahtes ſemkopibas ſkolā zita gara laikrakstus un ihpafchi ari ſemkopju awiſes ſkoleneem valafifchanas deht apgahdā.

von Boetticher Kukſchōs,

Sotolowitzha eſtahdes vahrvaldneku komiſijas lozelliſ.

No Baufkas. Ihpafchi laikā ſcheit notika diwi nelaimigi atga-dijumi un diwas beſlaunigas ſahdsibas. Janwara mehneſi Baufkas leijas- (ta fauktās wezās) ſudmalās ſluwa kahds no ziturenes atnahzis melderſellis zaur miſefchanos erauts ratā un bija azumirklī pagalam. — 17. Februari Zerauſttes pagasta P. mahjās kahds 80 gadus wez wihrs pee linu mihiſchanas ſirgus dſihdam, ka rohdahs, bijis apfnauedes un eekluvis ratā. Winu atrada noſt ar ſadragatu galwu. — Nakti us 22. Februari iſſaga iſ Zerauſttes Ribu kroga ſtedeles Leischeem trihs ſirgus, kaſ tur par nakti guleja. Sagli labibū bija iſſweeduſchi no raguhm un tad aifbraukufchi. Otrā deenā weenu ſirgu gan dabuja meſchā, bet diwi ir beigti. — Merza mehneſha eefah-kumā iſſaga kahdu nakti P. pagasta kahdeem kalpineem, kad paſchi ne-bija mahjās, to weenigo goſniniu, ko tee trihs gadi bija audfinajuſchi. Schee kalpini dſihwo nabadsibā un neſpehj paſchi nekahdā wihsē wairs zitu gowi noſirk. Kad draudſes zeen. mahzitajs ſcho blehſchu darbu dabuja ſinah, tad tas to draudſei ſinamu daridams ſazija: „Ko zilweku beſlauniba teem nabadsineem ir panehmusi, to lai zil-weku miheſtiba wineem atkal atdod!“ Waram droſchi zereht, ka Bauf-keeneſtis labprahigtu deweju un paſlihſetaju netruhks. J. K.

Iſ Walles. Atſkatotees us dascheem ſinojumeem, kuxus daſchōs laikrakſtis eſam laſiujſchi, jaſaka, ka muhsu apgabals daſchā leetā ſchi laika zenteeneem labi kalpo, atſihdam, kaſ pee laſchu lab-ſlahſchanahs, tik mantas, ka ari labas mahzibas finā, leeti der. — Par daſchahm labahm eſtahdehm mehs labprah leekam atſpihdeht ſaulei. Bet ehnas ari netruhſt, un daſchs nedarbs jareds. Ta to nakti us 15. Merzu ar uguni aifgahja Gahgula Bikerneeka faiſneeka bode, kura bij lihds ſchim ne-apdihwota. Uguns efot zehluſees no juunta. Chla, no koka taſiſta ar ſchkindelu jumtu, drihs tika leef-mahm par upuri. No kam uguns zehluſees, now ſinams. Doma, ka tihschi peelaifta. Chla gan apdroſchinata. J. A.—n.

Tukums gadu no gada wairak uſplaukſt; nams pee nama top buhwelts, un lihds ar teem bodes un weefnizas zita aif zitas atverahs. Ihpafchi weefnizas jau tik tahtu tikufchās, ka warejuſti kahda „weefu beedriba“ dibinatees. Lihds ar pilſehtu uſplaukſt ari nedelas tirgus. Daſchu reis tirguſ tik leels, ka pat tahtu no tirguſ platscha eelfch eelahm ſteepjahs. Tahdā laikā it ſewiſchki gruhti ir teem, kaſ wairak uſ widu tirgu atrodahs: tirguſ uſraungi ſadſen tirdſineekus weenā pun-duri, ta ka virzejam ar pahrdeweju ir gruhti fastaptees. Ja weh! buhtu kur kahds platzuminsch, tad atkal jaſargahs no ſirgu uſbruzee-neem jeb drebbju noſmehrefchanas. Waj Tukumā newar jeb negrib labaku kahrtibū eewest, to neſinu, bet tagadejā wihsē ne buht nefa-eetahs ar pilſehtas ahrigu iſſktu; jo tirguſ wairak lihdsinajahs kahdas Leifchu pilſehtinas tirgu, kur nekahrtiba nekahrtibū ſelme.

Darwneeks.

No Kuldigas. Kuldigas ſemkopibas beedriba gribot nemt ſawā apſpreeschanā diwas jo ſwarigas leetas. Virmahrt gribot at-weiht tahdu bodi, kur pahrdod ſakus, irbes un zitus meſchā putnus, lai ari Kuldidschneeki ſew waretu noſirktees labu putnu ſepeti un wi-neem newaijadſetu pirk ſutnus, ſakus un ſtornas no putnu ſagleem. Tahda pahrdotawa teefham buhtu laba leeta. Tagad putnus dabuja eht ſikai fungi, kam paſcheem meſchi, un tahdi, kaſ no muſchahm kahdu putniniu waj irbiti dabuja. Zitam, kaſ labprah kahdu reiſi kahdu putnu ſepetiti buhtu ehdīs, gribot — negribot bij jaſehrk no putnu ſagleem. Wahzeme p. vt. jau ſen ir eetaſitas tahdas putnu bodes. Kad jakti beidsahs, tad putnu virzeji tuhliſ mehdī buht klah. — Otrahrt Kuldigas ſemkopibas beedriba gribot gahdaht par to, ka muſchahs, kaſ pahrdod malku, iſkattru gadu malkas zenaſ kaiji iſ-fludina, lai pilſehtneekem malka now jaſehrk no muſchu ſagleem. — Kuldigas pilſteefā, ka weetigais „Anzeiger“ ſino, ari jau ſagai-dot ſewiſju no ſenatora Manafeina eerehdneem. Tas pats ori no-tiſchot ar kahdahm teefham Wentſpili un Alſputē.

Iſ Viſchu muſchahs (pee Zehkabſchates) ſino „Btgai ſ. St. u. L.“, ka pehdejeem ſneega putneem zilweka dſihwiba ſrituſi par upuri. Kahds ſemneeks pa putneem dewees zelā uſ mahzitaja muſchu, bet tur nenonahzis un lihds ſchim ari now uſdabuhts.

Iſ Gahrſenes. Mihiſa Latweefchu Awise! Tu ſtaigā pa wiſu plafcho tehwiju, kur Latweefchi dſihwo, un neſi wehſtis par notiku-meem tiklab plafchā tehwijā, ka ari muhsu maſajā dſimtē — Lat-wijā. Tu preezajees, kur redſi preezigu waigus, un noſkumſti, kur redſi behdigus un noſkumſchus tautas brahlus. Tu flawē to, kaſ flawejams, norahj to, kaſ norahjams, un dodi pamahzifchanu, kur pamahzifchanas waijag. — Ne-atſtahj, mihiſa Latweefchu Awise, ari muhs Gahrſeneſchus ne-eewehrotus. Jau daſchahrt eſi neſuſi kahdas preezigas ſinas ari no muhsu puſes. Eoti noſchehloju, ka ne-waru ari ſchoreis neko preezigu pawehſticht. Bet neba weenumehr preekā un laimē war dſihwot, — daſchahrt ari tumſchis behdu naſfninas ja-pawada. Muhs gan, paſdeewws Deewam, ſchō ſeem' naw nekahdā ne-laimē peemellejuſi, ka par behdahm waretum fuhdſeteeſ, bet tikai beh-das un noſkumſchanu dara daſchi no muhsu jaunahs pa-audſes. Kad eewehrojam ſenakos laikus, kur behni tik knapi weenu ſeemu ween ſkolā gahja, un tagadejos laikus, kur tadſchu iſkattrs ſawas trihs ſeemixas ſkolu apmeklē, tad teefham ir janofkumſt, redſot, ka tee, kaſ weenu ſeemu ween ſkolu apmeklejuſchi, daſchahrt daudſ wairak fo prot, neka tee, kaſ trihs ſeemas ſkolā gahjuſchi. Tas nahk no tam, ka daſchi jaunekli un daſchahm jaunawaſ mahzibas mas zeeni. Tik-lo no ſkolas iſtahjuſchees, tad ari wiſas mahzibas leek pee malas, waj nu domadami, ka jau wiſu prot, jeb, ka daſchi ſaka, ka iſ ſkolas iſtahjuſcheem wairs naw walas uſ mahzibahm domaht. Un tad wiſas grahmatas par neela naudu pahrdod, lai buhtu naudas zigareem, waj kahdeem neela gredſentineem, ar ko waretu klubās iſgresnotees. Kad nu daſchs ſaka, ka ne-efot walas uſ mahzibahm domaht, kapehz tad peeteek laika uſ klubahm eet un tur labi iſtrakotees? Preekſch grah-matahm tee naudu gan prot ſmalli aprehkinaht, bet preekſch klubahm — tad rublis naw nekas. — Ak, mihiſee jaunekli un mihiſahs jauna-was, apdomajeet, fo dareet. Apzereet toſ ſaukos un pateeſigos wahr-dus, fo ſkolotajs, no ſkolas atlaidams, iſkattrā pawafari ſums leek pee ſirds; apzereet, kahdu labumu ſums war atneſt mahzibas un kahdu — tee klubu wakari, tad ſinafeet, pa kuru ſelu ja-eet. Godi-gus preekus teefham neweens neleegs, bet taſ ſklubas teefham buhtu jau laiks atſtaht.

R—m—na Zahni ſ.

Leepaja. Leepajas Latw. labdar. beedribā, 8. Merza, preekſh-neezibu atjaunojoſ, tanī tika eewehleti ſchahdi fungi: pilſehtas dom-neeks un tirgotajs M. Petersons — par preekſchneeku; cand. jur. J. Kelmers — par preekſchneeka weetneeku; polizejas eerehdniſ J. Sihle — par rafſtu wedeju; tirgotajs C. Feldsteins — par rafſtu wedeja palihgū; pilſehtas domneeks un nama ihpafchneeks J. Babehrſs — par kafeeri un mantas ſinataju; afzis es eerehdniſ Ch. Mentels — par beedru ſinataju; zimermanis un nama ihpafchneeks J. Skrahme — par faiſneekas un nama pahrfmataju; redaktors K. Ulfſtinsch — par bibliotekaru un laſamā galda pahrfmataju, un tirgotajs J. Pente — par kahrtibas komiſijas preekſchneeku.

Iſ Krihsburgas. 2. Merza ſch. g. Krihsburgas draudſei bij preeka deena, jo tika dubulti ſwehtli ſwineti: Augſta Kunga un Keiſara Aleksandera III. 2-gadu waldſchanas ſwehtli un zeen. Krihsburgas mahzitaja U. Grünberg funga 25-gadu amata ſwehtli. Us ſcho goda deenu bij atnahkuſchi Sehrpils prahwesta tehwſ un ziti nahburgu mahzitaji, ſawu amata brahli apſweizinaht. Minetā deenā agri ſa-pulzejahs mahzitaja muſchā daſchi pehrminderi, Krihsburgas un Unguru muſchahs dſeedaſchanas beedribas un apſweizinaja gawilneeku ar 4-baſfigu dſeeſmu: „Ka ſposchi ſpihd mans Jeſuliasch“. Tad Krihsburgas chrgelneeks J. B. apſweizinaja gawilneeku ar runu, us fo zeen. gawilneeks laipni atbildeja un pateizahs. Bebz tam dſeedaja 134. Dahw. dſeeſmu: „Teizeet to Kungu“. Tad Unguru muſchahs chrgel-neeks P. A. iſſazija zeen. gawilneekam garakā runā pateizibū par wiſu miheſtibū, fo ſchini draudſe fehjis, un luhdſa, ka wiſch lihdsinajigo miheſtibū uſ draudſes behrneem jo projam uſturetu. — Beidsot dſeedaja: „Baleez“ ar miheſtibū“.

Draudſe no ſawas puſes paſneeda zeen. gawilneekam 2 ſudraba lukturus un ſudraba rafſtamahs leetas. Ari ziti mahzitaja draugt ne-bij aismirefch, ſwehtli dahwanas atneſt jeb preefuhtih. Zeen. mah-zitajs aizinaja dſeedatajuſ un pehrminderus pee bagati klahla galda, kur zeen. gawilneekam augſta laime tika uſdseedata. Tad mihiſais tehwſ ar ſaweeem draudſes behrneem laipni wihsa glahſites ſaſchindina-ja uſ weſelibu un ilgu dſihwoſchanu. Ihpafchi pee ſwehtli galda apſweizinaja dſeedatajuſ zeen. prahwesta tehwſ, no ſawas puſes pa-teikdamees par miheſtibū, fo ſawam dwehſelu ganam rahdijuſchi, un paſkubinaja toſ, lai weenmehr tahdā miheſtibā ar ſawu mahzitaju

weenojahs un paleek; tad ta sehkla, ko winsch sehj, labu semi atradihs un simtahrtigus auglus atnefhs.

Pee svehtku galda zeen, mahzitajs usaizinaja dseadatajus, us muhsu Augsta Kunga un Keisara Alekandera III. 2-gadu waldishanas svehtleem Keisara dseefmu dseedaht. Ar preeku nodseedajahm: Deewa, fargi Keisaru! Vija gan jauka un svehta rihta stunda, kas muhs ilgi paliks peeminā. Pehz preeziga kopmaltites dseadataji patiezhabs mahzitajam un wina zeen, laulatai draudsenei, un dewahs atkal wihi kopa us Deewa namu, jo patlaban torna pulksteni aizinaja svehtku swinetajus lihds ar wihi draudsi us luhgshchanahm.

Ar preeka pilnahm sirdihm steidsamees no mahzitaja muischais us basnizu. Gwilneku pawadija us basnizu zeen, prahwesta tehws lihds ar ziteem amata brahleem. Pehz nodseedatas dseefmas weetigais mahzitajs natureja luhgshchanu par muhsu Augsto Kungu un Keisaru.

Tad zeen, prahwesta tehws no altara lika draudsei pee firds, kahdus dubultigus svehtkus swinam. Pehz deewaluhgshanas par muhsu Kungu un Keisaru Alekandaru III. apsweizinaja zeen, gawilneku, tam dahrgu bihbeli no mahzitaju puses par svehtku dahwanu pafneegdams. Paslubinaja zeen, gawilneku, jo projam sawā svehtā amata ruhpigi strahdaht, un kur winam padoma truhstot, tur lai nahkot pee svehtā Deewa wahrdā, jo no ta iswerd muhschiga dshwiba un gudriba, un lai ustizigi tahlak strahdajot, jo ikkatram wakars nahkot, kur strahdaht wairs newar. Tad ar svehtishchanu us jaunu darboschanois atlaida.

Breesmigs flepkawas darbs ir padarihts 21. Februari, pulksten tschetrois nakti. Meschafargs Spilwe ar fawu meitu un Schihdinu, kas meschā schindelus taifja, wihi trihs us Krihsburgas puhi braukdami, panahk diwi mescha saglus us Bolotnes esara. Sagti ar sageem balkeem us mahjahn braukuschi. Tuwak preebrauzis, meschafargs suhta Schihdianu, lai blehschus aptur; bet weens no sageem panem bomi un' pahrfit Schihdam roku un fadausa galwu, ka Schihdinsch gul gar semi. Meschafargs to redsedams, steidsahs Schihdinam palihgā. Bet flepkawas ari meschafargam ar bomi tik ilgi par galwu dausa, kamehr smadsenes sprahgst ahrā. Leelās isbailes meschafarga meita preesteidsahs tehwam palihgā; ari wina dabujusi leelu zaurumu galwā. Tā nu wihi trihs asinīs us esara fneegā gulejuschi tik ilgi, kamehr meschafarga meita drusku atspurgusi. Tad ta preegahju si pree tehwa un to bildinajusi, bet tehws wairs naw neko atbildejis. Pehz pahri stundahm tehws aifgahjis Deewa preefchā. Schihdinsch gan warbuht pree dshwibas paliks, bet ne pree weselibas, un meschafarga meita peeminehs fawu muhschu to breesmigo steenu. Schis breesmigais flepkawas darbs gan laikam nahks gaismā, jo no waldibas puses teek slipri mellehts pakat.

J. P.

Nihsa. Amatneezibas issstahdes telpās, ka Nihsas Wahzu awises raksta, tilshot eetaisita ihpascha laikrakstu pahrdoschanas weeta, kurā buhschot dabujamas daschadas Baltijas, un eewehrojamalabs Kreewu un ahrsemes awises. Schē ari issstahdes katalogs, Kreewu un Wahzu walodā, tilshot pahrdots. Pahrdoschanas eetaisahs ahrejahs feenas tilshot isleetatas preefch fludinajumu paelipinaschanas. — Wisa fchi eetaise nodota Stahla grahmatu-drukatawai. — Kahda deenesta-meita, ka „Rig. Ztga“ sino, kas, godigi kaspodama dauds gadus, pamasam bij fakrahju 300 rublu leelu kapitalu, domaja, ka nu, kur seedona laiks jau pahri, buhtu labi, us wezahm deenahm par pabalstu eegahdatees wihru. Kahds radineeks, kam wina isteiza fchi fawu wehleschanois, tai tuhlit pefolija fawu palihdību, to eepafihstnadams ar kahdu jaunibas draugu, kas apsolijahs ispildiht prezibas kahrigahs meitas nahlamibu un nodibinah mahjas fainneebib, proti dsehreenu pahdotawu, kas wihi to lauschu domu bilde, kas behg no darba. Aissaupito naudu prezeneekam labprah eedewa, bet tas tad pasuda, un zeribas pilnā bruhte drihs ween dabuja finaht, ka ne-ustizamais bruhtgans — ko winas radineeks wis gan nefnojis — gadu atpaka jau apprezejees. — Lihdfigi ari notizis ar kahdu schuweju, kas fawus fuhrigruhti sapelnitos 100 rublus pamasam atdewusi kahdam tehwinam preefch sagatawoschanaus us nodomatahm kahsahm. Mihlestibas vilnais prezeneeks bruhti wehl apmahnijs zaur to, ka pree tahs eekihlajis paschtaisitu kahschanas lahdes fihmi par leelaku summu. — Schē atgadijumi lai ie par beedinashanu prezibas kahrigahm meitahm! — Baltijas riterjhaftu weetneeki, kas sapulzejuschees Nihsa muischneezibas namā, deht waldibas preefchlikumu apspreeschanas par semtwas eewehschana Baltijas gubernās, pehz „Rig. Ztgas“, ir schahdi: is Widsemes: landmarschals G. v. Bock, landrahts A. v. Richter, aprinka deputats grahjs L. Reysersling,

aprinka deputats v. Brasch (ne-esot atbrauzis) un semes-teesas preefch-fehdetajs F. v. Berg; is Sahmu salas: landmarschals O. v. Ecker, landrahts barons C. Stackelberg un konuenta deputats barons E. Saks; is Kursemes: muischneku wezakais barons A. Heyking, bijuschais muischneku wezakais barons C. v. d. Necke un aprinka marfchali — baroni Behr, Hörner un Bistramp; is Igaunijas: muischneku preefchneeks barons Wrangell, landrahts barons Maydell un aprinka deputati — v. Liliensfeld, barons G. Engelhardt un barons Wrangell. — Trihs pasihstami dselsszelu sagti, kas bieschi ween jau aplaupijuschi mantas wagonus un pretschu brauzeenus, bij noddmajuschi apzeemot ari Nihsu, un tē jau bij sperti waijadsigee foti, godam wirus fanemt. „Rig. Ztga“ par to fuko tā: Schē trihs selli par fawu upuri bij isredsejuschees mantas wagonu, kurā Warfchawas dselsszelu stanziu lausu leelabs summas weda us Wehterburgu. Nakti us 20. Merzu starp Ostrowu un Pleßlawu pamanija, ka mantas wagona preefcharamā atslehga jau bij nolausta no kahda tehwina, kas nu nopuhlejahs ar durwju uslauschchanu. Pakmeisteris lika aptureht brauzeenu, tehwinsch nolehza semē un pa dselsszela dambi laidahs projam. Sargi un strahdneeki ar laternahm rokā behglim dinahs pakat, un tas nu taifni pa lauku raudsija fasneegt tuwo meschu. Bet fneegs bij dafsch, fneedsahs lihds pat kruhtihm, un behglis tika fakerts. Israhdiyahs, ka bij atwakinahts saldots is Blukstes aprinka. Simadami, ka winam ir beedri, turpinaja ismekleschanu, un it fewischi apskatija pahrbrauzamahs weetas. Kahdam schandarmu unterofizerim pree tam isdewahs useet til-ko eebrauktas kamanu pehdas; dfinahs pakat pa mescheem, laukeem un fahdschahm, un pehdigi tahs atrada pree kahda kroga. Kamanu ihpaschneeks israhdiyahs par apzeetinata beedri un par Nihsas nama ihpaschneku. No treshā wehl ne pehdas. — Widsemes wispahrigo laukskolotaju sapulzi schogad notureshot 16. un 17. Junijā, Valkā. — Senators Manafeins, ka „Rig. Ztga“ dafredejusi, pehz rewissjas nobeigshanas, par fawem atradumeem sinofshot walsts-padomei un Kachanowa komisijai, un tad dabushot augstaku waldibas amatu. — Par Widsemes gubernās prokureera palihgeem eezelti kolegiju-sekreteeris Gubskis un titulehr-rahts Jordans.

I. Salaspils raksta „Balt. Wehstneim“: Pee Salaspils pederigā kroga stedelē atrada 2 pehdas dafli semē diwu zilwelku kaulus. Salaspils kalsnōs un lejās tahdu mantu atraft, gan naw nekahda reta leeta, jo kara laikos te dauds zilwelku tikuschi aprakti. Bet minetā stedelē atraftee kauli naw wis no kara laikeem usglabujuschees, jo krogs wehl ne wifai ilgi pastahw, un stedelēs mehfli apafsch kauseem nebij wehl fatruhdejuschi. Stahsta, ka fchini krogs preefch kahdeem ga-deem usturejuschees kreetna sagtu banda. Tamdehs jadomā, waj atra-stee diwi zilwei til nebuhs krituschi zaur flepkawas roku.

Kokneses pagastā, ka „B. W.“ no turenēs sino, fchini gadā efot jau 28 uhtrupes par semneku mantahm isfludinatas. No tahm daschas jau noturetas, daschas wehl buhschot fchini deenās.

Tehrpatas. Kolegiju-rahts Kreislawskis Tehrpatas uniwersitatei nodewis 1000 rublu leelu kapitalu, no kura intrefehm lat dibina medali preefch farmazijas studenteem. Medalim waijag buht 18 du-katu wehrtibai un ar tahdu pat usraakstu, kahds ziteem uniwersiteteis medaleem. — Tehrpatas skunstdahrneeks J. Daugulla lgs islaidis fchahdu preefch laukhaimneekem eewehrojamu isfludinajumu: Kahds laiks jeb gaisīs buhs rihtu, — to dara finamu vegetabilisks jeb augu laika-pulkstenis (higrometers jeb mitruma mehrotajis), eeweh-lehts zaur leezibas rakstu no 9. Julija m. deenas 1880. g. no Dr. Ludwig Reichenbach, hofrahta un Dresdenes Lehn. botanikas dahrfa direktora. Par fchi laika-pulksteni ustizibu pilnigu leezibu dod dauds rakstu, kas pree manis katra brihdi eeskattami. Schē no manis pagatawotee laika-pulksteni itin tizigi eeprefch nosaka, kahds laiks gai-dams pehz 24 stundahm. Buhdami maso Schwarzwaldes feenas-pulksteni weidā, wini ir wifai jauks istabas rotajums. Laika-pulkste-nus pehz patikshanas war dabuht ar ziparu-blatehm Kreewu, Wahzu, Igaunu waj Latvju walodā, ka ari bruhka pamahzischanas tanis paschās walodās. Es taisu 3 sortes laika-pulksteaus, wairat waj masak fochi rotatus, par 50 kap., 75 kap. un 1 rubl. gabala, un tā ka tee weegli un bes hailehm wedami, tad pats usnemos suhtischana (t. i. kroma maksu un eepafoschanu) par pastu no 1 lihds 6 laika-pulkstenem, us wifahm pusehm Kreewijas walsti, par pawisam 25 kapei-fahm; bet ja reisā wairat nekā 6 pulkstenus nonem, tad wifus pefstellechanas tehrinus ismaksaju no fawas puses ween. — Alkalpahre-deweji dabon labu atmaksi.

Rehwale. Pehdejee sneega puteni ari Igaunijā prastījuschi fawus upurus zilwelku starpā. Sesideen, 12. Merzā, 8 semneelu metenes, kas Koschā (Deenwidus-Harrijs) apmēleja eeswehtibas mahžibū, no mahzitaja muishas dewahs mahjās. Pehz kahdahm deenahm, kad puteni bij beigusches, diwu fcho meitenu likus nejauschi usdabuja zaur sneega ragawahm. Par iſtruhkſtoſchahm 6 wehl nekas naw finams.

Maskawa. Zik dahrgi buhs dſihwolkli pa kroneschanas laiku, to jau no tam war noswehet, ka kahda ministerija us $1\frac{1}{2}$ mehnescheem 2 iſtabas iſihrejuſi par 4500 rubleem. — Kroneschanas ſwehtkōs, starp ziteem iſtihlojumeem, israhdiſhot, kā „Sowr. Iſw.“ ſino, ari kahdu jo leelisku, ar dſeedaſchanu faweenotu lugu, kas noſauktā: „Kreewu ehrgli Kaukoſijā“. Schai ligā Schamila fawangofchana ſcho karu laimigi no-beidſa. Israhditaju buhſhot ſchinī lugā kahdas 500 personas.

— **Maskawas** aprinka teefaa teefaja ne ſen wairak noſeedsneku, kas apfuhdſetē deht krahpschanas, daschadahm ſahdſibahm, dedsinachanahm u. t. j. pr. Noſeedsneku wadonis, tirgotaja dehls Tolkatschews, ir, pehz „M. D. B.“ ſirahm, jau ſenak bijis ſahdſibu deht noſubtihts us Sibiriju, bet waktnekeem iſbehdiſis un ar ſawa brahla Iwana Tolkatschewa un fawas mihtakahs Annas Saratowkiņas palihdſibu iſdarajis daschās weetās jaunus noſeegumus. Wina otrs brahlis, Kurſkas tirgotajs Wasilis Tolkatschews, bij apfuhdſehts deht ſagtū leetu flehpſchanas. Apfuhdſetē atſinahs par wainigeem un atſtaſtija jokodamees wiſus noſeegumus. Noſeedsnekeem bij ne-riktigas ſegeles, pafes, atestates u. t. j. pr., un tee wiſas ſchihſ leetas bij pratuschi iſleetaht. Dokumenti bij ſoti labi taifiti pakal, un ſeegelim bij par uſraſtu ſhee wahrdi: „Tiziba, mihtestiba, ze-riba“. Anna Saratowkiņa ir jauna, ſoti ſkaiſta ſeeweete. Ais mihtestibas us A. Tolkatschewu wina palikuſi par noſeedsnezi un palihdſejus mihtakajam pee ſahdſibu iſdarifchanahm. Zeetumā ta mehgi-najusji pakahrtees, bet topuſi no tam aiflaweta. Teezneku bij kahdi 60. Tee bij atbraukuschi us Maskawu ir Pehterburgas, Kurſkas, Saratowas, Orelas un is zitahm malahm. — Pehz „Mosk. List.“ ſinojuma ſwehrinateem ſika liktas preeſchā 92 jautaſchanas. Pehz triju ſtundu ſarunas tee paſludinaja ſawu ſpreedumu: Alekſanders Tolkatschews pee wiſeem noſeegumeem wainigs; Iwans Tolkatschews un Anna Saratowkiņa kā dalibneki pee dascheem noſeegumeem wainigi, un Wasilis Tolkatschews newainigs. Pratſchanu nolaſſchana wiſahs lihdī $\frac{1}{2}$ ſeem naſli; pulſten 400 no rihta teefas ſehdeſchana bei-vaſhā. — Teefaa noſpreeda, ka Alekſanders Tolkatschews ſaudē wiſas fawas perfonigas teefibas un top aifſuhihts us Sibiriju dſihwot us wiſu nuhſchu. Iwanu Tolkatschewu noteefaja us 1 gadu un 4 mehneſcheem un Annu Saratowkiņu us 1 gadu darba nama; abeem top atnemtas wiſas perfonigas teefibas. Wasilis Tolkatschews tapa atſihts par newainigu. — Kroneschanas deenā kātis apakſchka-reiws — un tahdu tur buhs ſapulzeti lihdī 55 tuhſt. — dabuſhot pa ſudraba rublim, kas leelajai kroneschanas paradei par peemiru ſewiſchki tiks kalti. Tahlač ſhee 55 tuhſt. apakſchka-reiwi, kā ari junkuri un kahdi ſeet ſameeloti ar goda maliſti. Atlaifeem ſaldateem un wiſu ſamilijahm iſdalihs 50 tuhſt. rubt. Iſnemot galduſus un ſerwjetes, ſaldateem buhs brihw par peemiru ūemit lihdī wiſus galda riſkus. Generalu pa kroneschanas laiku Maskawā buhs 121, ſchtaħba- un oberofizeen 2417. — Firmai Chlebnikow uſ-dots. iſgatawot 20 ſiħmes preeſch awiſhu koreſpondenteem pa kroneschanas laiku. Kreewu un Frantschu walodās us tahn laſams „Ro-respondentē“.

Kijewa. Mahkli ſadiſtahs zukura zenaſ atkal ſipri eſot ſtrutuſhas.

Kajana. Semſtwas ſlimneku namā kahdam traikam iſdewahs eetikt lihku kambari. Tur kahds lihki jau atradahs eesahkſots. Tra-kaſis vanhema lihki un to noneſa lihkim nepeeklahjigā weetā, un pats tad eelikahs ſahrlā. Bet kahds no baſnizas perfonala eenahza lihku kambari un ſahla nolaſiht eeraſtahs luhschanas, ſlimais iſleħza iſ ſahrla un bresmigi ſahla ſukah pahrbihjuſhos laſitaju, ta ka gruhti naħzahs to iſpeſtiht iſ wiſa rolaħm. Šadauſihts un pahrbihjees, tas pehz maſ ſtundahm iſlaida ſawu garni.

Saratowa. Schinis deenās turenas Dubowkas meeftā alga-dijahs fawads mihtestibas ſahrla, kueā, preti lihdſſchinigajeem pe-điſhwojumeem, mihtakais tika aifwetsi no mihtakahs. Tirgotajam B.

bij diwi weesi iſ Astrachanas, jaunais tirgotajs Jafcha N. ar ſawu mahti. Kahda wakarā wiſa nama preeſchā pеebrauz krahſchna karite. Škaiſta jaunawa, kas tam ſehdeja, lika iſluhgt mineto Jafchu. Jaunellis fwahrkōs, bes zepures, iſſkreen laukā. Ko wiſi runajuſchi, to neweens wehl neſin, bet radi no loga tikai redſeja, ka wiſu Jafcha us reiſi pahmet kruſtus, eelez karite un ar ſkaiſtuli tad aiflai-ſchahs projam, ko ſirgi tikai ſpehj. Iſbihuſees mahte us wiſahm puſehm gan iſſuhta melletajus, bet weſtig, — behglu pahritis ir un paleek paſuduſchi.

Iwanowo-Woſneſenſkā, Vladimiras gubernā, kahda D. kundse eerihlojuſi „faku patverfmi“, fur ſhim brihſcham apkopjot 200 faku. Testamentā wiſa prahwu ſummu norakſtijuſi ſchai patverfmei par labu.

No ahrſemehm.

Wahzija. Par Wahzu generalu wezumu kahda Wahzu awiſe fastahdijus iſprehekinumu. Iſnahk, ka korpufu komandeeri zaur-zaurim 67 gadus wezi. Wezakais no teem ir 74 gadus wezs. Franzijā korpufu komandeeri zaur-zaurim 60 gadus wezi, un wezakais no teem ſkaita 66 gadus. — Prinzip Albrechts ees us Maskawu par Wahzu Keisara Wilhelma weetneku pee Kreewu Keisara Majestetu kroneschanas. — Berlines Nazional-teateri uguns iſzehlaħs 23. Merzā (4. Aprili), pusdeenas laukā. Nam ſodega pilnigi. No drehbehm un zitahm leetahm neka ne-iſglahha. Zilwelku dſihwibas naw gahjuſchas bojā. No kām uguns zehluſees, wehl neſinams.

Auſtrijs. Ungaru augſchuna ma un augſtakahs teefas presidenta grahſa Majlata nogalinaschanas, kas ne ſen notika, lihdī ſchim wehl naſi iſſlaiderota. Peſchtes polizejai wehl naſi iſdeweess faktet ſlepklawas, waſ iſdabuht ſlepklawibas zehlonus. Teem wiſreem, kas no eefahluma tika apzeetinati, newarot nela peerahdiht. Ari naſ drofhi ſinams, waſ ſlepklawibas mehrkis pateeff bijis tikt praſis laupijums. Tas gaſ ſeerahdhihs, ka ſlepklawas iſſagufchi iſ grahſa Majlata iſta-bas naudu un daschus dahrgumus; bet tas warbuht notiziſ ar no-domu, lai polizeja nemekletu pehz ziteem ſlepklawibas zehlonem.

Anglija. Mahkoni ſakrahjahs pahr Angliju un ſahk arween wairak draudeht. To redsam, kahda uſmetam ažiſ us Indiju. Indija Anglijai leeli bagatibas awot, kas naħk par labu ne tikt ween teem Angleescheem, kas us Indiju aifgahjuſchi un tur leelas mantas ſew faktahjuſchi, par Indeescheem walidami jeb ari tur plafchu andeli dſihdam, bet ari plafchaj Anglijai, preeſch kuras Indija ir kā labi un pilns apzirknis. To ſinadama, Anglija wiſadi gahdā, lai waretu ilgi jo ilgi walidih pahr Indiju. Gaſ zaur ſtingribu, gaſ zaur laip-nibu, gaſ ari zaur ſawa grefnuma iſrahdiſchanu Anglijas lehniene melle ſtiprinaht ſawu waru Indija. Bet kā rahaħħas, tad pamati, us kureem Anglijas wara un ſpehks Indija ſtaħw, ſahk lehnitinam ſchaubitees. Indijai buhs gandrihs pee 65 milj. eedſiħwotaju, kas ſtaħw apakſch masa pulzina Angli. Briħwibas un patſtaħwibas gars, kas Eiropeeschus dara ſtiprus un wed pee plauſchanas, ſahk moſtees ari Indeeschōs. Lai Indeeschi ari wehl naſi kaiji ſazehluſchees pret ſaueem pahrwaldnekeem — Angleescheem, kahda tomeht no runahm, kas weetu-weetahm ir dſirdamas Indija, ir no protams, ka tee 65 miljoni ſahk domah tħad, ka wiſeem ar laiku maijadsetu atſwabinatees no Anglijas pahrwaldibas. Un tas laikam nebuhtu pahral gruhti, jo kara ſpehks, fastahwoschs iſ dſimuscheem Angleeſcheem, Indija naſi iħsti leels, — un dumpis, kahda miljoni zilwelku fazet, ir geuhti apspeeſchams. — Nepatiſchchanas, kas Anglijai ūtakħas no Threſchu pafes, negrib un negrib heigtees. Ne wiſ ween beidsamais brefmu darbs zaur dinamitu, bet ari dumpineku ſabedribas, kas no jauna uſeetas, leezina, ka tahn iħrahm newar no redſeht gala. — Ministeru preeſchneeks Gladstones uſ ſatru foli teek pawadiħħis no weena ſlepene poliċista, kura uſdewume, apfargaht wiſu pret Iħru dumpineku uſbrueeneom. Tapat ari zeſſħ, pa kuru mi-niſteem iſ deenās jaſtaiga, pastahwigi teek zeeti apwakteħts no poli-ſteem waſ ſaldateem.

Franzija. Kara ministeris eezħlis komiſju iſ 12 lozekeem, kas lai iſmekletu, kahda rewolweru flinti buhtu ta wiſderigafha preeſch eweſchanas Frantschu armija. Frantschu ſlotes ſaldateem jau ir tħad-has flintes, un tagad għix ġewest tħahs preeſch wiſeem ſauſuma kahju-nekeem. Tas makfa ſhot Franzijai lihdī 30 milj. franku. — Mar-felas pilfeħta zaur kahda petrolejas fatla sprahdseenu aifdegħaſt ek-kas magħrafha, pee kām 4 zilwelki ſadeda un dauds tika eewainotti. — Orleans printſhi tagad pa leelakai dati eſot aifzelojuſchi iſ Fran-

zijas. Schartres herzogs aiszkojis us austrumu un ne sen bij nonahzis Konstantinopelē. Omales herzogs dewees zelā us Siziliju.

Spahnijs. Waldiba fastahdijusi preekslitkumu, zaur kuru Spahnijs teek eewesta ziwil-lauliba. — Lehninsch Alfons dahu-najis Wahzijs krona prinzim un Bawarijas Lehninam Selta Anna ordenus. — Orleanu prinzis Antons buhs par Spahnijs Lehnina weetneku pee Kreewu Keisara kronefchanu Maßlawā.

Italija. Italeeschu lara flotei ir tee wisleelakee un wissiprakee brunu twailoni wifā pasaule. Ari Anglu flotei tahdu naw. Lihds schim Italeescheem bij trihs tahdi milsu fūgi. Kahdas deenās at-pakat Liwornas ostā tika eelaists juhrā zetortais milsu fūgis. Wisseem tschetreem mineteem twailoneem til' fūpas brunas, ka nekahds leelgalu schahweens nefehj tahs fadragaht. Katram no teem ir tschetreem wissiprakee leelgabali, kas atrodahs fewischlōs brunu tornōs, kas zaur daschadahm maßchinahm weegli un ahtri grosami us wifahm pufehm. Twailoni til' fūmagi, ka preeksch winu dīshfchanas waijadfigs dauds twaila katlu. Zitas waldibas lihds schim wehl naw likufchas buhweht til' leelus fūgus, jo tahdi netila eeraudstti par it derigeem, un ta la tee mafsa dauds naudas, kats pa 25 milj. libru, tad negri-beja kertees pee til' dahrga ismehginajuma — Sarunas starp pahwestu un Wahzu laizigo waldibu, ka sino, tagad atkal nopeetni eet us preekschu. Kad no pahwesta puses buhfshot issaziti pagehrejumi, Brūhsc̄hu waldiba ruhpigi apspreedifshot tos. — Bijuſchais Egip̄tes Kediws Ismaïls schim brihscham wehl paleek Romā, un til' fūwus dehlus, Huseinu un Hafanu, nosuhta us Egip̄ti. — Brūhsc̄hu prinzis Friedrichs Kahrlis heidis fawu zelojumu pa austrumu. — pakat gressamees, winsch kahdas deenās atpakat bij nonahzis Greekijas galwas-pilsehtā Atenē, un no turenes aiszbrauzis us Italiju. At-kā Wahzu katolu awise „Germania“ sino, pahwestis fuhtifhot erzbiskapu Wanutelli par fawu weetneku us Kreewu Keisara kronefchanu Maßlawā. Kā katolu basnizas aiffahws, Wanutelli nebuhschot peedalitees pee paschas kronefchanas pareistizigā basnizā, bet wehlak pehz kronefchanas beigahm winsch issazifhot Keisara Bahrim pahwesta laimes wehlechanas.

Bulgarija. Kahds Kreewu fūgis atbrauzis Warnā, aiszwest no turenes firstu Alekanderu us Greekiju. No Greekijas firsts Alekanders wehl grib aiszbraukt us daschahm zitahm semehm, un tad dootes us Kreewu Keisara kronefchanu Maßlawā.

Turzija. Agrakais Turku ahrleetu ministeris Saids Paschā eezelts par Turku fuhtni Berlinē. Sadulla Paschā, kas lihds schim bij minetā weetā, aiseet par fuhtni us Wihni. — Nihta-Kumelijas deputatu nams nospreedis, pagehreht no Turku waldibas Nihta-Kumelijas mesla pamafinachanu. Kreevijas fuhtnis Konstantinopelē tuhlit peekrita schim spreediumam, un tagad ari Anglija un Frančija tam nestahwot preti. Turku waldiba tad ari gribot wišmasak us fahdeem gadeem apstiprināt mesla pamafinachanu. No ik gadus mafajamā mesla atlaidifhot 6 milj. Turku piasteru.

Egipte. Anglijas weetneks Egiptē, lords Deserins, no fāwas zelofchanas pa Augš-Egipti atgreeses Kahirā. — Kediws Tēswiks taisfotees zelot pa Čiropu. Wispirs winsch nobraukshot us Konstantinopeli, no turenes us Londoni un tad wehl us kahdahm zitahm galwas-pilsehtahm.

Australija. No Melnbornas sino, ka tur esot isdibinata maschīna, ar kurās valihdsibū warot pa telegrāfu — redseht. Melnbornas awises stahsta, ka ar jaunahs maschīnas valihdsibū esot skaidri warejuschi redseht sirgu skreeschano, kas notikusi kahdā zitā pilsehtā. Jauno maschīnu fāzot par „elektroflopū“. — Buhs jau laikam gan tilai kahda awishu pihle un zits nefas. Peeteek ar to, kad schim brihscham waram rakstiht un runaht — pa telegrāfu.

Wissjaunakahs fūnas.

Pehterburas naudas kaltawa schim brihscham nodarbojotees ar daschadu kronefchanas medalu isgatatoschanu. Medaleem us weenas puses buhs Keisara Majestetes gihmetne un us otras puses Debebs-braukschanas basnizas nobildejums. — Grahfs R. P. Ignatjew's schimis deenās zaur Bulgarijas ministeru konferenzes presidentu dabujis diwi telegramas is Bulgarijas; weenu no Lōwtchās, otru no Berlowajas. Pebz atfahschanas un pateizibas wahrdeem Bulgari issaka zēribu, ka Bulgarija reiss buhs tahda, kahdu to nosala San-Stefano meera libgums. „Tew, general!“ — Berlowajas telegrama faka — „Tew, Slahwu aiffahwetajam, wehlam dauds gadu; ja, strahdā duh-schigi. Sawā darbā, Sawā wiſu Slahwu fāweenofchanas darbā. Igi lai dīshwo muhsu labdaris!“ Tahdā pat garā grahsam Ignatje-

wam pēfuhitas wehl daschās zitas telegramas is Bulgarijas un no Bulgaru kolonijas Kijewā. — Keisarislo manifestu, zaur so fūnos Keisara Majestetu kronefchanu, fāzeji leelatajās weetās Maßlawā jah-fūhus nolashs laudihm. Sauzejus kā goda fārgi pawadihs schewaljē gwardijas pulks. — Pee kronefchanas komisijas jau pēteikusches 30 abremju awishu korepondenti, wišwairak Wahzeeschi un Angli. — Wina Augustiba Mellenburgaš-Strelizas prinzis Georgs Alekanders, pawadihs no walsis sekreteera geheimrahta A. A. Saburowa, 21. Merza mafarā pa dīsēsēku aiszbrauzis no Tehrpatas. Prinzis bij tur usture-jees wairak deenu. — Pinu strahdneeki Fredrikshamā preeksch lahdahm deenahm fāduhrahās ar Kreewu saldateem, pee lam 2 saldati tā fālauti, ka mas zeribas us isfēloschanos. Saldateem beedri peenahza palihgā, un nu tee strahdneeleem dīnahs valak, bet fatika zitus, ori 4 strahdneekus, kureem fāhwi nu usbruka. Kahda twailona maschiniss tika nosīsts us weetas. Ismellefchana, sinams, usfahktā. — Lēfeps'a kungs no fāwas zelofchanas pa Aldschiru atkal atgreeses us Frančiju. Pebz pamatiga Saharas tūkfēschā ismeklefchana Lēfeps nahzis pee atfahschanas, ka juhras eetaisfchana deenwidōs no Aldschiras um Tunīses panahkama bes dauds gruhtumeem. Til' waijagot mineto Saharas tūkfēschā daku pataisht wehl druslu dīslaku, un tad zaur isrokamo lanahlū eelaist windā is Widus-juhras uhdēni. Isrāf schot tūkfēschā daku, esot deewsgān weegli isdarams. — Weetgee Arabee-fchi wifur fānehmuſchi Lēfeps'u loti laipni. Lēfeps schimis deenās no-nahks Parisē un zels fāwu projektu waldibai preekschā. — Bijuſchais Kediws Ismaïls, ka leekahs, tomehr newarehs labi fatikt ar tagadejo Egip̄tes waldibu. Winsch tagad esot nospreedis, eesahkt pret Egip̄tes waldibu prahwu, zaur kuru tas no Egip̄tes walsis lahdes pagehrot 5 milj. mahrjanu sterliku, t. i. lihds 50 milj. rubku. Schot naudu bijuſchais Kediws Ismaïls esot is fāwas privat-mantas dewis fāweem dehleem par apanaschū (printscha, usturefchanu), bet wehlak schi nauda panemta no tagadejabs Egip̄tes waldibas preeksch walsis parahdu aisz-mafschanas. Ismaïls atrod tahdu naudas isleetaschanu par vretlikumigu, un tamdehk grib prahst to atpalak. — „Waldibas Wehstness“ sino, ka barons Vietinghoff-Schell no teefu ministera apstipri-nahs par Schēpils wirspilsfungu. — Swehtdeen atgadijabs Rihga, pilsehtas Kalku eelā, nelaimigs notikums. No kahda nama brangi prahwā fūmes gabals notīta un padarija galu kahdai 21 gadu wezai meitai un 7 gadu wezai meitenei. — Is Maßlawās sino, ka 27. Meržā pebz pusdeenas aiszdees Salamonska zirkus. Laimejees glahbt zirku paschū. Apkahrtejee stalti un drehbez fādegufchi. Mo zilweleem neweens narā saudejis dīshwibū. — Kā is Pechties sino, tad Maj-lata ūpēkawas esot fākerti un tagad atfahsteees teefas preekschā par wainigeem. Bet turpreti zitas fūnas atkal leezina, ka apzeetinatee wehl arweenu leedsotees. — Schweizes Wallarbefas fahdschā ugūns-grehks nōposījīs kahdus 145 namus, zaur lam 1200 zilweku palikuſchi bes pajumta. Skahdi rehlinā lihds 2 milj. franku.

Zaur ehrfchkeem us roſcha ūlmu.

(No Minus farakstīhs.)
(Belgiums.)

Atkal atmahza fwehtwakars, tur Pahwuls un Katrihna bij no-rūnafschī fatiktees.

Pahwuls gaidin gaidija us fāwu mihiako, bet newareja fāgai-dicht. Katrihna patlaban taisfahs eet pee Pahwula, bet winsch tehwis winu atfauza atpakal.

Sawā istabā eefauzis, winsch it meerigi usrunaja Katrihnu tā: „Katrihn, tur Tu til' wehl gribi eet?...“

Katrihna noduhra galwu. Wina gribēja schātā ismelotees, bet ūrde-halbs fāza, lai fāka pateeſku.

Kad tehwis wehl reis fāwu jautaſchanu atjaunoja, tad Katrihna fāzija:

„Gefū Pahwulu apmefleht!“

„Kā, waj jau aismirsi, ka Tew aisleedsu Pahwulu apmefleht?“

„Juhs man ne-aisleedsaht, bet til' fāzijaht, ka tas Jums nebuhu patihkami, kad es Pahwulu apmefletu!“ Katrihna fāzija.

„Waj tas nebija til' pat kā aisleegschana?... un tomehr Tu Pahwulu apmefleji!“ Rudstis, it kā pahmēsdams, runaja.

„Peedodeet, teht, peedodeet!“ bet es zitadi newareju!“ Katrihna luhdsahs.

„Es to gan Tew par ūamu neremtu, bet laudis fahk lo neso no Jums abeemi runaht!“ Rudstis it meerīgā halbs runaja.

Katrihna, eewehrodama tehma meerīgo prahtu, apnehmahs wi-nam fāwu mihiestibū ūnamu dariht, un ūhgt, lai Pahwulu atkal peenem.

Wina fāzija:

„Kās par to, teht, lai laudis runā, fo runadami. Es Pahwulu mihi, ne wiſ kā brahli, — bet mehs gribam tapt wihs un ūewa.“

Rudstis eefahlot rāhdijahs buht dušmīgs. Katrihna rāhdaja. Bet Rudstis ūlka ūlpaks un ūlka Katrihnu meerīnāt. Bet Katrihna rāhdaja gauschi, gauschi...“

Rudstis ūgahja ahrā, Katrihnu ūenu aiffahdams...

Nu ūlkhās Pahwulam un Katrihnai ihstī wāidu ūlki. Wiss-wairak Katrihnai bij behdas. Wina nu domaja, ka Pahwulu ūlku apprezechs. Winsch warbūt ūlku (Katrihnu) aismitāhs, ūlkhās, ūlki ūnadams, ka Rudstis jau ūlku ūlku ūenigo meitu nedos....

Tahdas un tamlihdsigas domas schahwahs Katrihnai pa galwu, kas winai pat lihds ismifchanai mozija.

Tehws winai nelahwa Pahwulu apmekleht. Wina luhds, lai tak atwehl wehl pehdejo reisi Pahwulu apmekleht... pehdejo reisi redseht... no wina atwaditees....

Un tehwos to beidsot ari winai alkawa.

Katrihna nu gahja us muischu pee Pahwula. Vija svehdeena. Pahwula dshwes weetu fasneegus, wina redseja, ka Anna, meistera meita, laipni ar Pahwulu runaja, sem leepas fehdedami. Katrihna tik-ko ne-eeldeedsahs. Wina domajahs, ka nu Pahwuls Anna mihlé... Katrihna peegahja pee Pahwula. Anna aifgahja projam.

"Pahwul, Pahwul!" Katrihna fazija schaakstetada, "mums jashkirahs... tehwos wisu sin... wintsch aisleedsa man ar Lewi fatkees, un es redsu, ka Lew jau...."

Wina nespohja tahla runaht....

Pahwuls bija it pahrbihjees. Wintsch nesinaja, ko eefahkt, ko dariht.

Kad Katrihna apmeerinajahs dauds mas, tad Pahwuls prasja:

"Kà tehwos to dabuja sinah?"

"No manis," Katrihna fazija, "un es nahku Lew ardeewas dot... mums jashkirahs... tehwos man aisleedsa Lewi... apmekleht."

"Ro, mums jashkirahs?" Pahwuls brihnodamees runaja. "Ak, ka lai to panefu!"

"Kas Lew ko behdatees! Lew jau ir zita mihlaka, meistera Anna!" Katrihna fazija, bahrgi pahrmesdama.

"Katrihn, ko Tu faki?... Anna?... Bes Lewis zita neweena?" Pahwuls issauzahs.

Ta wina schurp-turp strihdejahs, lihds beidsot weens otru pahrliezinajahs, ka atkal noslehdsa wezo mihestibu par jaunu, un isschirahs, apnemdamess, weens otram palikt ustizigi....

Pahwuls nu bija it klujs, un strahdaja duhschigi ween. Tapat ori Katrihna, jo wina sinaja, ka Pahwuls winai it ustizigs. Tik fatkees wina newareja.

Tehws, Katrihnu nekur nelaida....

Ta pagahja wesela nedela.

Svehdeenas pawakaré Rudfitis eesauza sawu meitu Katrihnu pee fewis un fazija:

"Man Lew ir behdigas sinas jafaka. Es preezajos, ka esmu bagahts, un zereju, zaur to Lewi laimigu dariht; bet nu esmu nabags.

— Ir atrafs dokuments, kas peerahda, ka Rudfischi mahjas zitam peekhti;... man nu ir no Rudfischem ja-isheet. Wakar wehl biju bagatais Rudfitis, bet schodeen esmu nabags!"

Katrihna buhtu aif preekeem waj gawilejusi, jo nu wina tak bija nabadse, ka Pahwuls, — bet wina fawaldijahs un likahs buht noskumuši.

Drihs wifa pagastā tapa sinamē, ka Rudfitim ja-isheet. Ari Pahwulam tas nepalika apflehpits. Wintsch palika wehl behdigaks, jo wnam bija no Katrihnas ja-atstahjahs, un tas ari wareja notift, ka Rudfitis wareja aiseet us zitureni, un wintsch (Pahwuls) tad nekad Katrihnu nereditu.

Bet wehl notika leetas, kas laudihm wehl wairak dewa eemesla preefsch walodahm.

To paschu svehdeenu, tad Rudfitis sawai meitai stahstija, ka Rudfischi ja-atstahj, dabuja Pahwuls wehstuli, ka wina tehwos, kuru lihds schim nebij redsejis, efot nomiris un Pahwulam 2000 rublu atstahjis.

Al! ka Pahwuls isbrihnejahs, scho wehstuli lasdams. Wintsch newareja eedomatees, kur tahdu leelu naudu lift. Beidsot wintsch apnehmahs pee Katrihnas tehwa eet, un tam naudu nodot.

Pahwuls nogahja us Rudfischem. Rudfitis nebjia istabā, tik Katrihna weena pati.

"Katrihn," Pahwuls fazija, "es dsirdu, ka Juhs esat nela-migi. Bet tai brihdi, kur Juhs nelaime kritaht, es zehlos laime. Sché ir rafsis, ka es mantoju 2000 rublu; es tos tagad atdodu Lew.... nodod tos tehwam, ka wintsch war zitu dsihwi eefahkt. Ro manis wintsch nenemē, un es ari ne-esmu zeenigs, wnam pats ar sawu roku scho palihdsibu peedahwaht. Wintsch mani peenehma behrna weeta, bet es biju nepatejigs. Tagad es atsikstu, ka esmu nepatejigs bijis, bet nu ir par wehlu.... Es gan apnehmos, Lewi ne-atstah, bet nu redsu, ka no muhsu mihestibas nelas newar isnahkt. Ro man lihds, Lewi laimi posihit un teem zekā buht, kuri tihko pehz Tawas roka. Es eefchu prosam paaule... Aismirsti mani... Ari Deewu, Katrihn... ar Deewu!..."

Pahwuls nespohja tahla runaht. Asaras speedahs wnam azis... wintsch gahja us durwju puji... wehl atskatijahs atpakał us mihloto Katrihnu... kas bahla un trihzedama sehdeja un nespohja ne wahrdina runaht... Tad Pahwuls wehra durwjs walā un gribaja isheet... bet it negaidot Rudfitis nahja wnam pretim un suhuma Pahwulu atpakał istabā.

"Nè, Pahwul, Tu nedrihks wiś aiseet," Rudfitis fazija, "man ir ar Lewi darishanas... Tawas wahrdus es wisuś aif durwihm noslaufijos. Tu nu esz gan zeenigs, man buht par snotu, jo redsu, ka Tu esz labojees un peenehmis treetnus tikumus.... Tu ne-esz wiś 2000 rublu mantojis, tads ir blehnas, es pats wehstuli rafstiju, gribedams Lewi pahraudiht. Ari man neweens nekem mahjas nost;

es pats tik tahdu walodu issaidu, lai waretu redseht, kà Tu nu naga ba Rudfischa meitu usluhkoſi; bet es redsu, ka Tawa mihestiba ir sypa; Tu atdod winai sawu mantojumu, un pats atsakees no wi-nas, redsedams, ka ziti, bagati tehwa dehli, pehz winas roka tihko. Tu esz zeenigs, manai meitai buht par wihru.... Peedodat, behrni, ka Juhs tahdu laizinu behdinaju; bet tas bija waijadisigs, lai waretu Juhs pahraudiht un Juhs tikumus ismehginah. Pehz pahrspeh-tahm behdahm Juhs wairak mihestatee un jutisatees laimigali!" Kas nu lai spehja Pahwula un Katrihnas laimi aprakstiht! Ta naw spehjama aprakstiht, to tik war domas istehlot.

Pahwuls un Katrihna krita tehwam ap faklu un issauza: "Leht, teht!" Tas bija wifs, ko wina wareja issauz....

Atnahza dischanais rudenis, un Pahwuls ar Katrihnu tapa lau-lati. — Rudfitis, Katrihno, Pahwuls bija it laimigi. — Un Pahwuls diwkahrt laimigs. Pirmak wintsch bija nelaimigs bijis, bet tagad — wintsch sawu laimi zaur tikumu eeguwa.

Drupas un druskas.

Bilwels.

(Pehz Lavatera.)

Zeest, duseht, panest, schirtees, strahdahnt un baudiht! Redsi, eeksch tik mas ween wahrdeem zilweka muhschinsch ir isteikts. Zilweli raditi ir preeksch taifnibas un Deewa.

Zilwels tu esz zaut tikumu, Deewu kad zeeni; Zilwels tu topi, kad atsiksti pateesi Deewu.

Dsihwib' un nahwe, ak zilwels, tewim ir dota;

Pazeltees wari no dsihwibas turp us muhschigu dsihwib',

Nogrimt tu wari no dsihwibas scheit — muhschiga nahwē!

Zilwels, ne-aismirsti nekad zilwezes deewigo swaru.

Al, ka wifam tu buhtu Deewam, ari nemirstibai draugs!

Zilweka wehrtibu parahda tik firds un mihibas darbi.

Zilwels, jel isleeta ihfo dsihwibai pefchirto laiku!

Ari wissemakais peeder pee Deewa svehtitahs faimes;

Ir tik pat zeenigs, ka tu, un bauda teesibas wifas!

Ne ween tik pukites raut, — bet auglus nest, dsihwo tu ari, Zilwels, tumibas leija nahwes dsihwibu ihfo. J. Tenis.

Bahrenite un mahtes meita.

1.

Zeema laudis, — zeema puifchi,
Bahrenites nepasina;
Swechha mahte afu rihksli
Bahreniti audsinaja.

2.

Raw gaifmina isaufusi.
Bahrenite sneedrus flauka;
Raw faulite usleksli,
Raibalinäs isflauksi.

3.

Strahdajoti bahrenitei
Allasch rita asarinäs;
Tai nebjia mahmulinas,
Kas schahweja asarinäs.

4.

Alfi wehji, karsta faule
Tai waidsinus fausinaja;
Swechha laudis, tautas brahli
Tai flauzija asarinäs.

5.

Swechha mahte neredita
Bahrenites fuhrro dsihwi;
Swechha mahte nesaprata
Bahrenites waidu dseesmu.

30. Merzā (11. Aprili) 1883.

Basnizas un skolas sinas.

Weens kungs, weena kristiba, weena tiziba.

Nahditajs: Otrahs gawenu svehtdeenas Ewangelijums. Sinas.
Par schi gada Lutera-deenu. Sinas ic.

Otrahs gawenu svehtdeenas Ewangelijums. Mat. 15, 21.—28.

Jesus atkahpahs pahr Galilejas robeschahm pret
Tihrus un Sihdanas pilsehtahm; tai semē dīshwoja
Kanaäneeschu tauta, kas no Kanaänas semes bij is-
dīhta Israëla preefchā. Tad no tahm paschahm
robeschahm isgahja weena Kanaäneeschu feewa. Jesum
pretim um us winu fauza: „Ak Kungs, tu Dahnida
dehls, apschehlojess par manim; mana meita no
wella neschehligi top wahrdinata!“ Ta flawa no
Jesus bija jau isplechtusees pahri par Israëla robe-
schahm, un ari schihs behdigahs feewas aufis atska-
nejuſi. Wina bij atsinusi, ka Jesus ir tas Kungs,
tas Dahnida dehls, tas swaiditais eeksch Israëla,
ko Deews bij suhtijis pafaulē, ta wella walstibū is-
postiht un Deewa walstibū eezelt pafaulē. Bet kas
tai Kanaäneeschu feewai, tai sweschineezei, bij to rekti
dewis, to Dahnida dehlu, ko Deews bij suhtijis
sawai Israëla tautai, ari par sawu Kungu nosfaukt?
Woj wina nebij no tahs nolahdetahs Kanaäneeschu tau-
tas, kas, no paſtales kahribahm peewilta, no ta
dīshwā Deewa bij atkahpuſees un ſewim elkus zeh-
lusi, kureem ta kalpoja eeksch neschekhtibas un tum-
ibas, tahm paganu negantibahm padewusees, eeksch
mauzibas, burschanas, lahdeschanas, netaisnibas,
wiltibas sawus zetus ſamaitajusi, kahribas fehrgā
nowahrguſi? Kas winai to bij apleezinajis, ka tas
swehtais eeksch Israëla ari winai gribaja par Kungu
buht? To wina nebij apdomajuſi. Bet tahs beh-
das, ko winas meita no wella wahrdinatas chanahm
zeeta, winu bij speeduschas, pee Jesus palihgu un
glahbschanu mēklet; wina labi ſinaja, ka pret wellu un
wina breefmigo waru neko nespēhj ned̄ pafause, ned̄
winas gudriba un godiba, ned̄ elka-deewu kalpo-
schana, ned̄ burschana, ned̄ nauda un manta, bet
tikai Deewa dehls, ko Deews bij suhtijis pafaulē,
ta wella breefmigo waru un ſpehku ifdeldeht un Is-
raëlim par fehninu buht, kas ſaweem laudihm sawā

walstibā dos ispestifchanu no grehkeem, no nahwes
un no wella waras, un meeru un preeku baudiht
muhschigi. Tapehz wina domā, tad wina til winu
peefauks, tad winsch to ari tuhlit paklaufihs.
Tas Kungs pateesi bij nahzis, wiseem palihdscht,
winsch ari schai ſeewai gribaja palihdscht; ka-
pehz tad zitadi winsch buhtu nahzis winas robeschās?
Bet pirms winsch tai wareja palihdscht, wina
wehl bij japeewed pee atſihschanas, ka wina ir ne-
zeeniga, ko no wina luht un prafht, ka winai pa-
teesi naw nekahdas rekties ned̄ teefas, winu peefauks.
Tapehz winsch us winas luhschanu neweena wahrda-
ne=atbildeja, un tad wina mahzelki par winu luhsds,
fazidami: atlaidi winu, jo ta brehz mums pakal,
tad winsch atbildeja: es efmu ſuhtihits til ween pee
tahm pasoduschahm awihm no Israëla zilts. Bet
wina neleekahs ſawās leelās behdās atraiditees, bet
nahk wehl tuwaki, metahs preefch wina semē un
luhsds: „Kungs, palihdsit man!“ Tad winsch tai
atbildeja: „tas nekkahjahs behrneem maiſi nemt un
funisheem mest preefchā.“ Ari zaur tahu bahrgu
wahrdu wina neleekahs atſumtees, bet, to peenem-
dama, paſemodamees atſaka wiſahm teefahm un re-
tehm un runā: ta ir gan, Kungs! Ta ir gan, ka
funisheem naw rekties pee maiſes, ko nama tehws
preefch ſaweem behrneem us galdu ſizis; tapat ari
manim naw nekahda teefas ned̄ rekte pee ta palihga,
ko tas debefu tehws zaur ſewim ſaweem behrneem
ſuhtijis. Wina atſiht ſawu nezeenibu, ka ari tas
kapteinis fazija: „es ne-efmu zeenigs, ka tew buhs
apakſch mana jumta nahkt,“ un ka tas paſudis dehls:
„es ne-efmu zeenigs, ka mani buhs par tawu dehlu
faukt.“ Mahzimees no tahs Kanaäneeschu ſeewas,
paſemotees un atſiht ſawu nezeenibu! Kad behdas
mums wirſu ſpechahs un mehs pee paſtales nekah-
das palihdsbas, ned̄ glahbschanas wairs ne-atronam,
tad mehs domajam ſawā prahā, ka wintam muhsu
luhschanu ir japaſlaufa, tad til winu peefauzam. Un
paſifam ne-atzeramees ned̄ apdomajam, ka mehs
tai besdeewigai Kanaäneeschu tautai lihdſt tapuſchi,
zaur grehkeem ſawu deribu iſnihzinajuschi, ko winsch

swehtā kristibā ar mums derejis, fawu behrnu teesu pasaudefuschi, bet to gan wehl lepnā prahā nemam par launu, kād winsch muhs tuhlit nepaklaufa. Ta mehs nepasemosimees un ne-atfīshim fawu nezeenibu, tad muhsu pefaulschana buhs pa welti, un mehs paliksim nepaklaufiti. Bet ja mehs pasemosimees, tad mehs tiksim, kā ta Kanaäneeschu feewa, pee tahdas leelas tizibas, kas ar waru to debefs walstibū welk pee fewis, un teek paklaufita. Ta Kanaäneeschu feewa, fawu nezeenibu atfinusi, fazija, no firds nopushdamees: tā ir gan, Rungs, un leek flaht to wahrdū: „bet tomehr tee funischī ehd no tahm druszinahm, kas no winu funga galda nokriht.“ Tee funischī gan naw zeeniga, ko dabuht, un ari naw nela pelnijuschi, nedī ari war ko pelniht, bet tomehr ta funga bagatiba ir tik leela, kā no wina galda nokriht druszinās; tahs tee funischī klusī un rahmi gaida, fawas azis nenogreessdamī no ta funga rolahm. Tā ari es neka ne-esmu pelnijusī un ari ne-esmu zeeniga, ko dabuht, bet tomehr ta Deewa schehlastiba ir tik leela, kā no tahm bagatahm dahwanahm, ko winsch zaur tewi fawem Israëla behrneem us galda klahjis, ari preefch manim nokritihs druszinās; us tahm es klusī un pasemigi gribu gaidiht, no tewis ne-atlaisdamees; gan sinadama, kā es esmu nezeeniga, ko dabuht, es tomehr us tewi skafischos, kamehr tu mani paklaufisi. Tad tas Rungs us to fawu fazija: „ak feewa, tawa tiziba, ir leela, lai tew noteek, kā tu gribi!“ Ta leelā tiziba atnehmuſi tawu nezeenibu, un tewi darijusī zeenigu, ta tewi eezechluſi no funischu fahrtas behrnu kahrtā, no paganu fahrtas — no Israëla zilts pasuduscho awju kahrtā. Tawa leelā tiziba to dabujusī, ko tu ar fawu nezeenibu newareji panahkt. Un winas meita palika wefela tai paschā stundā. Tam wellam bij ja-atfahj no tahs meitenes, ko winsch bij wahrdinajis, ja-isheet no ta nama, kur winsch bij apmetees dīshwot un waldiht, wahrdinahkt un famaitaht. Tā, kā pee schihs fawas, pehzak ir ari notizis pee wiſahm paganu tautahm, un wehl schim brihšam noteek, tā kā Deewa bagata schehlastiba zaur winu pasemigo tizibu ir pee wineem nokritiſi no Israëla behrnu galdeem; tee paganu, pehz fawem grehkeem nezeenigi buhdami un zaur tizibu zeenigi tapuschi, ir nahluschi leelos pulks no rihtem un wakareem un palikuschi par behrneem un ir apfehdusches pee galdeem ar Abraämu, Jhsaäku un Jekabu; tam wellam bij no teem ja-atkahpjahs un tee ir baudijschi un pee-ehduschi no tahm Dahwanahm. Tā

ari noteek wehl schodeen pee wiſeem kristiteem, kas no teem Deewa jeleem ir noklihduschi un fawu deribū pahrkahpuschi, un fawu behrnu mantu un teesu saudejuschi, kā tas pasudis dehls, ja tee tik atfinuschi fawu nezeenibu un tai nenopelnamai schehlastibai pakahwusches, fazidami: ta ir gan, bet tomehr! Bes tahdas pasemoschanahs ta tiziba newar isaugt leela un stipra, bet paleek arween wahja un schaubiga, kamehr wehl schkeetahs ko pelnijusī zaur pascha taifnibu un wehl naw atfinusi pascha pilnigu nezeenibu. Tapebz ari tee Israëla behrni, kas tahdu leelu tizibu newareja eenemt firdi, ne-atfīhdami fawu nezeenibu, tapa paganu jeb funu kahrtā eelkti un isstumti no tahs Deewu walstibas, un tam wellam nodoti us kahrdinaschanu un wahrdinaschanu. Un lihds ar wineem ari dauds kristitu, kas newareja pasemotees un fawu grehzigu nezeenibu atfīht, taps isstumti no tahs behrnu kahrtas un to Deewa walstibū nebaudihs. Tapebz mehs gribam wiſi fawu lepno firdi lauft un atfīht fawu nezeenibu; tad ari mehs skaidri sapratismi schai gawenu laikā, tapebz tam Rungam tik gruhti bij jazeesch, proti lai zaur fawu nahwes nopolnu aispilditu muhsu nezeenibu, un tas Deewa jehrs muhs, tahs pasuduschahs awis, isglahbtu; tad ari us mums winsch fazihis: juhsu tiziba ir leela, lai jums noteek, kā gribat. Tad ari tapsim isglahbtu no ta wella neschehligahs un bresmigahs waras, ar ko winsch muhs wahrdinajis, un eezelti behrnu teesā, pa godam un algai wina neno-seedfigai zeeschananai.

S i n a.

Telgawa. Diivklafigahs puſenu elementarskolas preefschneeks un pirmais skolotajs Th. Leya kgs Wisaugstaki apdahwinahs ar 100 rublu par loti uſzichtigu amata kopschanu.

Birkenruhes gimnastīja (pee Zehfīhm) masalu fehrgas dehl, kas tur izzehluſees skolenu starpā, mahzibas flegtas un weſelee skoleni atlaisti mahjās.

Behterburga. Par Behterburgas Latweeschu buhſchanu basnizas un skolas finā „Balt. Wehstineſim“ raksta tā:

Biskaps Richters, wehl par mahzitaju pee Jesus draudses buhdams, ari Wahzu deewwahrdus tu-reja, zaur ko zehlahs fewiſchka Wahzu draudse. Orlīhs israhdiyahs, kā Richters ar palīghu ween newareja abas draudses apkopt. Tika aizinahts par pastahwigū mahzitaju Seebergs. Zehlahs schel-

ſchanahs ſtarb abahm draudſehm, kas ar to beidsahs, ka kahda dala no Wahzu draudſes aizinoja fewiſchku Wahzu mahzitaju, un otra dala palika pee Seeberga. Ta nu leeta ſtahweja dauds gadu zauri. — Iſgahjuſchā Oktobera mehnē ſi muhs aiftahja Seeberga mahzitajs, uſ Dobeli aifſeemams. Tagad gwārdijas diwifſijas Latweefchu mahzitaja weeta ir ſwabada un Wahzu mahzitajs pagaidus iſpilda ari Latwju mahzitaja weetu. Draudſe, mahzitaja neſaprasdama, pahreet zitās draudſes, jo ſchē ir wairak Wahzu baſinu ar labeem ſprediku teizejeem, pat Kreewu waſodā teek luteru deewwahrdi tureti. — Pee tam, kamdeht mahzitaja zelſchana tik ilgi nowilzinata, eſot wainigas kildas ſtarb Latwju un Wahzu konwentes wiſreem.

1880. gadam beidsotees, draudſes aiftahwi bij pahrlēezinajufſchees, ka bahru- un ſkolas nams jau til taſhu wezs, ka wairs newar ſawam mehrklīn falpot, ja ne-iſdara leeliklas pahrlabofchanas. Par gadeem bahru namam bij eekrahjees no labprahti-geem dahwinajumeem 25 tuhkf. rubku leels kapitals. Scho kapitalu nu ar augtahs waldbas attahwumu gribija iſleetaht, leelaku namu uſzelot, kas, kād parahdi buhtu aismakſati, waretu bahru namam dot paſtahwigus eenahkumus naſkamahim deenahim. Kā nospreets, ta iſdarihts. Tagad baſnizai lihdsās pajekahs gresns, leels nams, kurā ir bahru namam un ſkolai teipas un wehl atleekahs laba dala forteku, ko iſhnekeem iſdot.

Lai gan muhsu ſcheliligais Kungs un Keisars ir dahwinajis bahru namam labu kreetnu ſummu, lai gan dauds Wahzeefchu un Latweefchu ir fneeguſchi ſawas artawas, tomehr baſnizai buhs deewsgan gruhti iſ parahdeem iſkultees, kas zehluſchees no jaunbuhwetā nama.

Tagad nu muhsu karſtakahs wehleſchanahs ir, tilt drihsumā pee kreetna Latweefchu mahzitaja.

Sinas

par Kurſemes laukſkolotaju un winu atraitnu un bahrinu paſihdsibas lahdī.

(Glat. Peelikumu pee Latv. Aviſchu № 11.)

II.

Waretum gan tagad no jums atwaditees, mihee paſihdsibas lahdes beedri, kād nu Jums ſkaidras ſinas par ſkolotaju paſihdsibas lahdes wehleſchanas iſgahjuſchā gadā eſam dewuſchi; bet tomehr mums

wehl ſirds nefahs, — lai gan jau daschu reiſi par welti ſchinī leetā eſam runajufſhi, — wehl reiſi kahdu wahrdinu uſ teem miheem ſkolotajeem runaht, kas pee paſihdsibas lahdes wehl naw peebeedrojuſchees.

Kurſemē tagad ir 448 laukſkolotaji, preeſch kureem paſihdsibas lahd 1879, gadā ir dibinata. No ſcheem 448 ſkolotajeem tik 77 ir peebeedrojuſchees, proti wehl ne pilna 6. daka, lai gan ſkolotaji jau ilgu laiku pehz paſihdsibas lahdes preeſch atraitnehm ir ilgojuſchees. — Kahda nu buhs ta waina?

Gan jadomā, ka paſihdsibas lahdes likumi, — lai tee gan no otrahs wiſpahrigahs ſkolotaju ſapulzes 1878, gadā gandrihs weenā balfi tapa peenemti, — pee tam buhs wainigi, ka ſkolotaji pa leelakai daſai pee tahs negrib peedalitees. Kā likumu fastahditaji, ne buht nedomajam, ka likumi pawiſam beſwainas buhtu un ka toſ newaretu labak eegroſht, un ka newaijadsetu toſ uſ preeſchu pahrlabot. Tapehz aridſan, pehz likumu 27. punktes b, direktorū ſapulzes ſpehla ſtahw, toſ pahrlabot un jaunus zelt. Bet tadſchu labprahti gribetum finaht, kurā ſlikumu punktes ſkolotajeem ihpafchi tagad ir tik reebigas, ka tee nepeedalahs, lai teem gan ta zeriba iraid, ka warehs pehz tam, — kād likumi tik buhs apſtiprati, — tahs reebigahs punktes zaur direktorū ſapulzi pehz patiſchanas pahrlabot un pahrgroſht.

Uſ to jautaſchanu, kahda ta waina eſot, eſam lihds ſchim 4 atbides dabujufſhi, proti:

1) ka ſkolotajeem, un ihpafchi wezigeem, eestahſchanahs par gruhti naſkotees, to leelo peemakſaſchanu deht;

2) ka nepatiſkot, ka ſkolotaji, kād no ſkolotaja amata aiftahjahs un zitadu dſihwes kahrtu uſnem, zaur to ſawas teiſibas uſ penſiju wezumā paſaudejot;

3) ka desmit gada-makſas paleekot pawiſam paſihdsibas lahdēi, it kā eestahſchanahs nauda, un ka atraitnes ne-atdabujot wiſas eemakſatahs gada-makſas;

4) ka mas labuma no paſihdsibas lahdes atlezot, kād ſkolotaji un winu atraitnes pirmōs 10 gaddos pehz 20. punktes tik dabu pa 20 rubleem pa daſai.

Jā wehl kahdas ſkolotajeem jo reebigas punktes likumōs buhtu, kād ſkolotaju fungus luhdſam, mums tahs zaur wehſtuli apſihmeht.

Atbildeſim nu uſ teem mineteem eemeſleem, ar pehdejo eefahldami:

Teeſa gan, ka pehz likumu 20. punktes nebuhs wairak nekā 20 rublus pa daſai atraitnehm pirmōs

10 gaddos ismaksah. Bet tas tuhlit aridsan ir peemehts, ka, — ja gaditos, ka lahdei leelakas dahwinaschanas preekrisu, zaur ko dasas paleelinaschana buhtu eespehjama, — ari jau preeksch nobeigteam 10 gadeem warehs leelakas palihdsibas dasas dot. — Kad nu muhsu lahdei schinis 4 gaddos jau gandrifs 1000 rubli zaur dahwinaschanu ir preekrituschi, bes teem 2000 rubl., ko muischneeku kahrta ir folijusi dahwinasht pehz likumu apstiprinaschanas, un kad Kursemes mahzitaju sinode jau trescho reisit ihpaschi ar to sinu pa 125 rubl. ir dewusi, ka ar scho naudu atraitnu dasas waretu paleelinaht, tad ir faprotams, ka atraitnes jau tagad wairak warehs dabuht neka 20 rubl., ir pat 50 rubl. pa dasai; un mums ta leekahs, ka ta ne buht nebuhu til masa palihdsiba preeksch nabaga skolotaja atraitnes, ihpaschi kad wehrā leekam, ka neweens skolotajs schinis 4 gaddos wehl naw lihds 50 rubleem eemaksajis un daschi warbuht tik 12 rublus, un tomehr wina atraitne nu jau pa 50 rubl. waretu dabuht. Zaleek wehl wehrā, ka daschas atraitnu lahdes pirmos 10 un wairak gaddos pehz dibinaschanas nekahdas palihdsibas wehl nejneedis atraitnehm, lai kapitals wairak pee-augtu, un lai pehz tam wairak buhtu, ko tahn dot; bet muhsu palihdsibas lahde pehz fawas eeriktes tuhlit 1. gadā palihdsibu buhtu dewusi, ja tik kahda atraitne buhtu bijusi. Peeminam schē ari wehl, lai muhsu palihdsibas lahdes palihdsibu aplam nefmahdetu, ka ari Kurs. amata fungu palihdsibas lahde tahn atraitnehm, kuru wihi pa 5 rubleem maksaja, 1878. gadā ne pilnus 30 rublus tik ir ismaksajusi, proti 6 rublus no eemaksata rubla, un nesnam, waj ta tagad wairak dod atraitnehm, un ka Leepajas flamenā un toti isflawetā atraitnu lahde pehz faweeem likumeem par 7 rubleem gada-maksas atraitnehm tik ismaksā par gadu 25 rubl., proti kahdus $3\frac{1}{2}$ rubl. no rubla gada-maksas; waj tad nu gan kahds par to waretu kaunotes, kad muhsu lahde pirmos 10 gaddos dotu pa 20 rubleem no 3 ik gadus eemaksateem rubleem, proti wairak neka 6 rublus no rubla?

(Turpmak beigums.)

Par schi gada Lutera-deenu.

10. Novemberi sch. g. paliks 400 gadi, kad Mahrtinsch Luters peedsimā. Ir labs un teizams eradums, ka tautas swin tahdu wihi dīmīchanas

deenu, no kureem tautai ir zehlees leels labums un dauds svehtibas. Tahds wihrs, wispirms preeksch Wahzemes, ir Mahrtinsch Luters, kas laudis modinaja un zehla gaismā tizibu un tizibas garu. Tamdeht tad ari Wahzija taifahs schogad Lutera dīmīchanas deenu 10. Novemberi leeliski swineht. Luters peeder ne wis ween Wahzijai, kur winsch schihs pasaules gaismu eraudsija, bet wisahm tahn semehm, pahr luxahm ir isplatijssees svehtā ewangelijuma gaisma. Luters peeder wisahm luteru semehm un draudsehm. Baltijas gubernas fawā laikā zaur Deewa schehlastibu peegreesahs pee ew. lutr. tizibas, kas Baltija ir dīli eesaknojufees, jo Balteefshi pa leelu-leelai dalai ir ew. lutr. tizigi. Ta saite, kas muhs Lutereefshus, lai mehs buhtum kahdas tautibas buhdami, weenodama weeno, ir muhsu tiziba. Muhsu ew. lutr. tiziba ir weena no tahn dahrgajahm mantahm, kas mums wifeem peeder un ko mums wifeem buhs lopt. Var to jau naw ko schaubitees, ka mehs ari schogad Lutera-deenu godam swinesim. Bet zil jauki tas buhtu, kad mehs to ta daritu, ka muhsu nahlamahs pa-audses waretu redseht, ka tehwu-tehwi pehz 400 gadeem peemineja Mahrtina Lutera pirmo dīmīchanas deenu. To mehs Balteefshu Lutereefshi waretum panahkt zaur „Lutera peeminas stabu“, kas schogad buhtu zelamis waj nu Rīhgā, waj ari Jelgavā. Tamdeht mehs eedrofchinatees schē prasift-waj — Baltijas trejahm ew. lutr. konistorijahm ruhpejotees — newaretu isgahdah, ka wisās lutr. draudsēs un basnizās Baltijas gubernās krahtu dahnanas preeksch minetā „Lutera peeminas stabu“? — Leejinahf esam pahlveezinati, ka ta usazinashana, lai dodam fawu artawu preeksch „Lutera tehwa“ peeminas stabu, fplanetu kā kahda precka wehsts muhsu ausis. Mehnescha laikā leela naudas summa buhtu fakrahta, un „Lutera komiteja“, kas buhtu zelama is Latwieem, Igauniem un Wahzeem, nemtu to leetu rokā, lai peeminas stabs pee laika top gataws. — (Un ja tas ari schogad warbuht nebuhu eespehjams, tad nahloschu gadu waretu atklaht to peeminas stabu). — Luhdsam ari zitus zeen. Latweefshu, Igaunu un Wahzu laikraustus, kam schi leeta ruhp, schō rakstu eewehrot fawās fleijās.

— d —

Peelikums pee Latweeschi Awischu Nr. 13.— 1883.

Rahditajš: Par telu kopschanu un audsinafchanu. Par slahdi, kas zelahs no sala.

Par telu kopschanu un audsinafchanu.

(Beigums.)

Kā dīrdinafchanas labumus — waretu fchos wehrā nemt:

1) Pee dīrdinafchanas war katu deenu tekom peenahzigu peena wairumu dot, kura wi-nam pehz fawa wezuma waijaga, bet kuru winsch pee gows sīhsdams daudfreis nedabon.

2) Dīrdinafchanas atwieglo wehlak daudfreis wairak baribas pahrgroßfchanu no peena us zitu ehdamo, tā ka telsch to ne buht nemana, kamehr tahdi teli, kas sīhsch, pehz at-schirkhanas no gows nedekahm mas ehd, par-lek wahji un ir gruhti pee zita ehdamā eera-dinaht.

Sīhdfchanas labumi buhtu tikai fhee:

- 1) Masak puhlina pee kopschanas.
- 2) Drusku labaka tesmina attihstihfchanahs, jaur tēla allashigu pupu iſtaipfchanu, wi-wairak pee jaunahm gowihm.

Ari praktiskā dīshwē ir peerahdijees, ka wi-fās tanis semēs, kur lopu kopschana us aug-staka pakahpeena stahw, telu dīrdinafchanas par labaku ir israhdiſſees; ſinams, kreetnas uſpafschanas pee tam ir waijadſigs, un kur fchi naw panahkama, tur ir labak, kad tos pee gowihm ſīda.

Pee dīrdinafchanas waijaga telam tanis vi-mās trijās deenās, katu deenu kahdus 3 stopi

peena — us trim reisahm — dot, katrā reisā pa stopam, un ihpaschi no wina pascha mah-tes. No trefchahs deenas waijaga telam wairak peena dabuht un pamasitehm tā, ka pehz 14 deenahm jau lihds 6 stopeem peena us deenu iſnahs un pehz 4 nedekahm us $7\frac{1}{2}$ lihds 9 stopeem us deenu; pee tam ja-eewehro tēla leelums. Otrā mehnēſi waijag telam ſcho peena wairumu ween-lihdsfigi jo projam uſtureht, un tikai dewitai nedelai fahkotees waijaga ar peena atrauſchanu pamasitehm fahkt, tā ka ar 11. un 12. nedelu telsch no peena pawifam atradinahs.

Pee peena atrauſchanas beidsamā laikā ir ja-eewehro, ka us katu stopu peena ir stops tihra, aufsta uhdene japeeleij, lai telu eeradina dīſert ſkaidru uhdeni. No zetortahs nedelas jau waijaga telu radinaht pee ausahm un feena, lai wehlaku peena atnemfhana waretu weeglaki notift. Seenu preeſch teleem waijag plaut Junija mehnēſha fahkumā, kamehr fahle wehlaw ylñigi noſeedejusti. Par dauds ahtra baribas pahrgroßfchanas ir telam daschlahrt ſoti newefeliga, pat ſlahdigā. Masakā ſaimnee-zibās, kur ſaimneeze pati ar uſzihtibu un ſapratiſbu ſawus telinus ſopj, ir ari eespehjams no festahs nedelas, bes ka tas wineem ſlahdetu, pee nokehneta un ſlahba peena jeb ari miltu putras eeradinaht. Bet turflaht ir ari ta leelakā tihriba, uſpafschana un laikā weenadiba ja-eewehro. Lābs un derigs ehdamais ween neſekmē lopu attihſtibū, bet ihpaschi ari fahrtiba un pareija kopschana. Chdinaschanai janoteek weenadā laikā, un ehdamais jadod weenadā wairumā. Neweenada ehdinaschanai,

par peemehru: weenâ brihdî wairak un otrâ masaf, ir pawifam nederiga un war wairak skahdeht, nekâ ko labu dariht. Schahdas pahrgrossfchanas, pee ehdinasfchanas, kâ ari kahrtibâ, buhs ari drihs pee pascha lopa manamas. Dsirdinamo trauku tihriba, lopu meefas kopschana zaur fukaschanu, labas freijas un fargaschana no aufstuma — wiss tas ja-eewehro un kahrtigi ja-ispilda, — tilai tad warehs no tekeem ko labu un derigu fagaaidht. Schidru baribu buhs latru deenu no jauna frischu teischt, jo zitadi drihs skahdigs skah-

bums winâ rodahs, kas telam fungî gremofchanu aiskawè un apgruhtina. Telsch tad sahk niukt un dabon zaureeschchanu. Zaur-eeschchanu ween-weenigi war pirmajâs deenâs glahbt ar frischu, faldu peenu. Wiss ziti lihdselti naw teizami un war dsemdeht zitas flimbas.

Lai labaki waretu faprast un eewehtrot, kahdâ wihsê telu dsirdinasfchana un kopschana buhtu isdarama, tamdeht peesprauschu schim galâ diwas tableles klah, kuras israhda, kâ tas panahkams.

Pirmâ tablele.

Tela bariba no dsimfchanas deenâs lihds 13. nedelai.

Nedelai.	Katru deenu waijaga dabuht peena	Aufsta uhdena	Ausfu	Seena	Linsfchlu rauschu	Gowu rahzeni (Rüben)
	stopi	stopi	mahrzinas	mahrzinas	mahrzinas	mahrzinas
1. nedelâ	3	—	—	—	—	—
2. nedelâ	4 $\frac{1}{2}$	—	—	—	—	—
3. nedelâ	6	—	—	—	—	—
4. nedelâ	7 $\frac{1}{2}$	—	—	—	—	—
5. nedelâ	8	—	$\frac{1}{2}$	1	—	—
6. nedelâ	8	—	1	$1\frac{1}{2}$	—	$\frac{1}{2}$
7. nedelâ	8	$1\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{2}$	2	—	$\frac{1}{2}$
8. nedelâ	8	3	$1\frac{1}{2}$	$2\frac{1}{2}$	—	1
9. nedelâ	6	6	2	3	—	1
10. nedelâ	4 $\frac{1}{2}$	8	2	$3\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1
11. nedelâ	3	9	2	5	$\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{2}$
12. nedelâ	$1\frac{1}{2}$	12	2	6	1	2
13. nedelâ	—	12	2	7	1	$2\frac{1}{2}$

Pehz schi laika war nu telam dot seenu ehst pehz patikschanas, zif wehlahs, kâ ari aufstu uhdeni dsert. Zeeta bariba, kâ ettas jeb linsfchlu rauschi, gabalindos fakapati, dodama allasch faufâ buhfschana. Jo ir peedfihwots, ka teli tad pee-aug jo spéhzigi un weseligi, nekâ kad tos baro ar flapju jeb mehrzetu baribu.

Zoti wehlejams ari ir, kad katru deenu wehl pus ehdamahs karotes fahls eekifa filite preeksch laissfchanas, lai zaur to ehst-griba tiktu weizinata.

1 stops peena ir lihdsfigs 3 mahrz. seena wehrt.
 1 mahrz. ausfu ir " 2 " "
 1 " linsfch. rauschi $2\frac{1}{2}$ " "

Otrå table.

Spehziga schkiramo telu bariba no dsimfhanas deenas lihds 10. nedekai.

Nedekas.	Katru deemi waijaga dabuht peena	Auksta uhdena	Ausu	Seena	Linfekelu raufchn	Gowu rahzeni (Müben)
	stopi	stopi	mahrzinäs	mahrzinäs	mahrzinäs	mahrzinäs
1. nedekâ	3—4	—	—	—	—	—
2. nedekâ	5—6	—	—	—	—	—
3. nedekâ	7—8	—	$\frac{1}{4}$	1	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{4}$
4. nedekâ	8—9	—	$\frac{1}{2}$	2	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$
5. nedekâ	9	—	1	$2\frac{1}{2}$	1	$\frac{1}{2}$
6. nedekâ	9	—	$1\frac{1}{2}$	3	1	$\frac{1}{2}$
7. nedekâ	6	$4\frac{1}{2}$	2	3	$1\frac{1}{2}$	1
8. nedekâ	$4\frac{1}{2}$	6—9	3	$3\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{2}$	1
9. nedekâ	3	9—12	$4\frac{1}{2}$	Pehz patifschä- nas	2	1
10. nedekâ	—	Bit waijadfigs	$4\frac{1}{2}$	—	2	1

No 10. nedekas telsch dabon garu, labu seenu trihs reis deenâ, zik waijadfigs, un diwi reis deenâ maifijumu:

no smalkeem linfekelu raufchu gabalineem 1 mahrzinau;

no rupjeem ausu milteem lihds 2 mahrzinahm.

Stalli waijaga ari arween stahweht tiham, aufstam uhdenim dserfchanai. Ja ir gowu rahzeni, tad winus jau war sahlt ar festo nedeli dot, un ar weenu mahrzinu par deenu.

Telu ari nebuhs pirmajâ gadâ par dauds ar seenu ween jeb tam lihdsigu baribu barot; zaur to wiensch dabon leelu nokahruschos wehderu un lihku muguru, kas wehlak wairs nesuhd, un zaur ko wiensch no smukas isskatas saudé. Tas pats ari noteek, kad teleem dod pahlleegizi putru dsert.

Telus preeskch schkirmanas buhs nemt no tahm labakahm peenigahm gowihm. Teleem buhs buht mundreem un wefeleem no isskatas. Nihluki un spalwâ uspuhtuschees ir nederigi audsinafchanai. Pirmpeenu telu audsinafchanai nederigi, tamdeht ka wehl now pareisi attihstiuschees jaunahs mahtes meeßas. Labakais laiks preeskch telu schkirmanas ir seema, un it ihpaschi no Nowembera lihds Februara meh-

nesim schkirtee — ir tee labakee, jo tee labaki aug un attihstahs, nekâ tee, kas wehlaku schkirti.

Telus pirmajâ wafarâ nebuhs nekad laist gands, bet turpretim ruhpigi stalli kopt un tu-reht. Kopschana stalli noteek arween weenadaki, nekâ laukâ; finams, kas gan mafsa ari wairak puhles un ruhpina, bet wehlaku to wini atlihdsina dubultigi. Telam waijaga brihwâs staigaschanas un peenahzigas kustefchanahs. Tela pefsefchana ir atmetama, turpretim us-teizama winu ustureschanahs kahdâ kreetnâ aig-galdâ. Tapat ari waijaga ruhpetees par tih-ribu pee barofchanas un dserdinachanas, kâ ari stalli. Otrå gadâ winus war tapat tu-reht, kâ zitas gowis. Eoti dauds lihds pee telu audsinafchanas, kad teem drusku ausu un linfekelu raufchu atmet pirmajâ gadâ. Ja grib isaudsinaht kreetnu peenizu gowi, tad ne-waijaga tik ahtri laist pee bulleem. Wezums no $1\frac{1}{4}$ lihds $1\frac{1}{2}$ gada zaurmehrâ ir tas riktigalais wehrschu wadaschanas laiks. Ja gotenes top par trelnu turetas, tad winas melsè agrak wehrschus; bet tas naw labi, jo tad winas pil-nigi wairs ne-isaug, un zaur tam wehlak peena doschana teek masinata.

Ne buht nebuhs peemirst, ka zaur wielfschana eedsimfchana pahreet us lopu pehnahla-

meem, t. i. wifas — tillablabahs, kā ari fliftahs ihpafchibas. — Abu wezaku ihpafchibas eedsimst jaunajeem. — Wainigus un fliftus lopus newaijaga nekad preefsch waifloschanas tureht; jo no wineem nekas labs now gaidams. Flifts ar fliftu waiflots, atness fliftus angkus. Labs ar labu turpretim — labus un teizamus.

Us waiflas bulli ir tik pat un wehlwairak jafkatahs, waj tam tee labee tikumi ir jeb now, kas waiflas bullim waijaga. Bulla labos un fliftos tikumus teli wairak manto, neka no tahs mahtes.

Labam waiflas bullim waijaga buht no labas fugas un no peenigas mahtes, un smuklam no auguma. Bulli ari nebuhs pahraki par trim lihds tschetreem gadeem tureht preefsch waiflas, jo tas ir daschu reis peedishwots, ka wezaks bullis ir preefsch waiflas daudsreis par nederigu israhdiijees.

*Ansis Kaufmanis,
bijuschais Wez-Sahtes semkopibas skolas
mahzells.*

Ned. peesihmejums: Kaut ari jau esam rakstijuschi kahdu reiss par telu audsinashanu u. t. j. pr., tad tomehr pateizamees zeen. Kaufmara lgam ari par scho rafsiu, jo telu audsinashana, lopu kopshana u. t. j. pr. ir teesham tik swariga leeta, ka par to allash un allash jarasta.

Mums schleet, ka tahdi skolotaji, kā Ansis Kaufmara lgs, kas kreetni ir mahzijees muhsu teizamaja semkopibas skola Wez-Sahte, war buht it ihpafchi no leelas fwehtibas sawa apgalbalā.

Par skahdi, kas zelabs no sala.

Ko mums gan pawafaris atnesihs? Waj seema nebuhs maitajusi muhsu fehjas? Schabdas jautashanas un prassishanas ir dsirdamas tagad no latra semkopja, un tā gan ari latram semkopim ir jayrasa. Tahlu gan wairs now tas laiks, kur finasim us schahdahm jautashanahm dot jo skaidru atbildi, un kur israhdiisees, ko seema mums atnesihs. Zerefim, ka atbilde us augshejeem jautajumeem skanehs mums semkopjeem par labu; bet no leela swara

preefsch tam buhs, kahds laiks buhs nahloschās 6 nedelās, un tas mums warehs dot patihlamu waj nepatihlamu atbildi.

Seema bij mums schogad tahda, kahdu retais buhs peedishwojis, ne wis tapehz, ka fals bij par dauds stiprs, bet tapehz, ka bij fotipastahwigs un pee tam mas fneega. Salums fneidsahs weetahm 3 lihds 4 pehdas semē eekshā, un ledus ir beesaks, neka daschu gadu. Bet pavismam sawads bij scho seem' kamanu zelsch. Pehz pirmā fneega nahza tuhdat mihiests laiks, un ap pus Novemberi fahla atkal falt, tā ka fneega zela weetā palika ledus zelsch. Lai gan fals un mihiests laiks weenmehr un pastahwigi mainijahs, tad tomehr ledus zelsch pastahweja wisu seemu. Beesais ledus dekis apklahj deemschehl ari wisu muhsu seemas fehjumus un ahbolina laukus wairak mehneschus. Mehs gan esam jau reisahm peedishwojuschi, ka ledus fega apklahj semi, bet ledus nekad naw pastahwejis tik ilgi, kā scho seem', un tapehz gan nebehdajamees bes eemesla par muhsu fehju-meem, kas pa leelakai dalai stahw ledū, kā eemuhreti, un kas ari tapehz waretu buht apskahdeti. Stiprs fals pee plahnas fneega kahrtas skahde fehjai sinams dauds masak, neka beesa fneega kahrti, bes ka seme buhtu fasalusi.

Zerefim, ka wiss pahrees laimigi un isdofees mums par labu; bet wehl reis fakam, ka no leela swara buhs, kahds laiks buhs nahloschās deenās un nedelās. Ir jau wairak tahdu gadu bijuschi, kurds ne ween seema mai-taja muhsu seemas fehjumus un ahbolinu, bet jo wairak ne-isdewigs pawafaris un wehlas stipras nakti salnas. Mums gan naw nekahdu lihdselku, ar ko wareti nakti salnas nowehrst, jeb ar ko muhsu laukus gluschi no tahm issargah, bet zaur semes pareisu isstrahdaschanu un apkopshani preefsch fehjamā laika un par fehjamu laiku — waram to skahdi masinah, ko salna mums spehj dariht.

(Turpmal beigums.)